

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA OBCHODU A CESTOVNÍHO RUCHU

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodní podnikání – cestovní ruch

**PŘEDPOKLADY ROZVOJE KOMERČNÍCH SLUŽEB VE
VYBRANÉ OBLASTI MIKROREGIONU RADBUIA**

Vedoucí bakalářské práce:

RNDr. Blažena Gehinová

Autor:

Gabriela Eretová

2009

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti mikroregionu Radbuza“ vypracovala samostatně na základě vlastních poznatků a uvedené literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 17. dubna 2009

.....

Gabriela Eretová

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce paní RNDr. Blaženě Gehinové za její odbornou pomoc, připomínky a rady při vypracování této bakalářské práce. Rovněž děkuji všem, kteří mi ochotně poskytli informace, nezbytné pro mou bakalářskou práci.

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Cíle a použitá metodika	8
2.1 Cíle práce	8
2.2 Pracovní hypotézy	8
2.3 Metody a techniky práce	8
3. Literární přehled.....	10
3.1 Definice mikroregionu	10
3.2 Definice a členění komerčních služeb.....	13
3.3 Vztah komerčních služeb k rozvoji mikroregionu	16
3.4 Situační analýza	18
4. Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení.....	21
4.1 Vymezení mikroregionu Radbuza	21
4.2 Zpracování primárních dat	27
4.3 Zodpovězení hypotéz	39
5. Situační analýza.....	40
5.1 Historický vývoj mikroregionu Radbuza.....	40
5.2 Analýza složek funkčních systémů mikroregionu Radbuza	41
5.3 Ekonomická situace mikroregionu Radbuza.....	45
5.4 Životní prostředí mikroregionu Radbuza.....	46
5.5 Profil mikroregionu Radbuza vzhledem k dané oblasti komerčních služeb	47
5.6 Hodnocení nabídky a poptávky po komerčních službách v mikroregionu ..	49
5.7 Porovnání mikroregionu Radbuza s Plzeňským krajem	50
5.8 SWOT analýza mikroregionu Radbuza	52
6. Vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb	53
6.1 Úloha mikroregionu v rozvoji komerčních služeb.....	53
6.2 Možnosti rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Radbuza	53
7. Závěr	56
8. Summary.....	58

9. Použitá literatura	59
10. Seznam grafů a tabulek	
11. Přílohy	

1. ÚVOD

Odvětví služeb spadající do terciální sféry národního hospodářství, zaznamenává v posledním desetiletí velký rozvoj všech druhů služeb. Většina Západoevropských ekonomik je v současnosti především ekonomikami služeb. Tento růst je způsoben zrušením státních regulací na trzích finančních a profesionálních služeb a rychlým rozvojem nových technologií. Rozvoji služeb napomáhá také odstraňování obchodních bariér uvnitř Evropského společenství a vytvoření jednoho společného domácího trhu. Sjednocování trhů a odstraňování bariér sebou přináší také větší konkurenci. Díky tomu dochází ke specializaci služeb a stále většího významu nabývá využívání marketingu. S neustále stoupající dynamikou světového vývoje a rostoucí životní úrovní lidé utrácejí stále více finančních prostředků za služby (cestování, stravování apod.). V tomto prostředí se velmi rychle mění životní styl a s ním i poptávka po službách. Pokud se poskytovatelé služeb chtějí v tomto dynamickém odvětví udržet, musejí neustále sledovat tyto změny a za pomoci marketingových nástrojů na ně reagovat. Za pomoci služeb se snaží obohatit svoje produkty i firmy z primárního a sekundárního sektoru a získat si tím konkurenční výhodu oproti ostatním. To vede k vytváření tzv. společnosti služeb. Podíl služeb na HDP ČR činil v roce 2006 58% (zdroj: <http://mmr.cz>, 20.1.2009).

Služby jsou také významným zaměstnavatelem. Ve službách našli uplatnění pracovníci uvolnění z primárního sektoru a sekundárního sektoru národního hospodářství. V roce 2007 bylo v ČR v sektoru služeb zaměstnáno 56% obyvatel, z čehož bylo celých 70% žen (zdroj: <http://www.cszo.cz>, 20.1.2009). Podíl zaměstnanosti ve službách v ČR je stále ještě o něco nižší než v EU.

Bakalářská práce sleduje území mikroregionu Radbuza, kde jsou služby soustředěny zejména do větších obcí. Služby jsou zde méně rozvinuté, ale i přesto zaujímají druhé místo z hlediska zaměstnanosti obyvatel mikroregionu.

2. Cíle a použítá metodika

2.1 Cíle práce

Cílem této bakalářské práce je popsat mikroregion Radbuza se zaměřením na danou oblast komerčních služeb. Zjistit současný stav, nedostatky či výskyt některých komerčních služeb na území mikroregionu Radbuza. Dalším cílem je provedení situační analýzy mikroregionu Radbuza. V závěru práce budou vymezeny předpoklady rozvoje dané oblasti komerčních služeb v tomto mikroregionu.

2.2 Pracovní hypotézy

- Pro obyvatele mikroregionu Radbuza je dostupnost komerčních služeb na jeho území dostatečná.
- Nezaměstnanost je zde i v porovnání s Plzeňským krajem stabilní.
- Věková struktura obyvatelstva je poměrně nepříznivá.
- Většina podniků v mikroregionu je v cizím vlastnictví.
- V mikroregionu Radbuza převládají mezi poskytovateli komerčních služeb neinstitutizované formy spolupráce.

2.3 Metody a techniky práce

Studium odborné literatury a zjišťování dat ze sekundárních zdrojů:

Z výsledků studia odborné literatury a dat sekundárních zdrojů byla sestavena charakteristika mikroregionu Radbuza (proč a za jakým účelem vznikl, jeho strategie, geografické vymezení), dále byly zjištěny údaje o počtu obyvatel, velikosti sídel, zaměstnanosti věkové struktuře obyvatel apod. Ke zjištění těchto údajů bylo využito sekundárních zdrojů, jako jsou: Strategický dokument mikroregionu, data statistického úřadu, management mikroregionu, odborná literatura.

Sběr dat v terénu:

Sběr dat v terénu byl zaměřen na dotazníkové šetření u podnikatelských subjektů poskytujících komerční služby na území mikroregionu Radbuza. Dotazníkové šetření u

podnikatelských subjektů bylo zaměřeno na zjištění jejich stavu, kapacit a konkurenceschopnosti. Také napomohlo k utvoření představy o nabídce a poptávce po komerčních službách. Dotazování proběhlo osobní formou ve vybraných obcích mikroregionu. Další metodou sběru dat byly řízené rozhovory se starosty obcí (popř. jejich zástupci) na území mikroregionu a manažerkou mikroregionu. Osobní rozhovory byly uskutečněny u starostů významnějších obcí a manažerky mikroregionu a byly doplněny o telefonické rozhovory, či elektronickou formu dotazování v dalších obcích mikroregionu. Rozhovory se zaměřily na zapojení obcí do mikroregionu a spolupráci s ostatními obcemi, na rozvoj cestovního ruchu, problémy místních podnikatelů a nabídku komerčních služeb pro místní občany.

Sestavení profilu mikroregionu:

Z dat zjištěných ze sekundárních zdrojů, dotazníkového šetření a rozhovorů se starosty obcí je sestaven profil mikroregionu Radbuza.

Situační analýza mikroregionu Radbuza:

Situační analýza je sestavena z dat získaných ze sekundárních zdrojů, dotazníkového šetření a rozhovorů se starosty. Tato data jsou porovnána s údaji z Plzeňského kraje, jaký je zde poměr mezi nabídkou a poptávkou. Součástí situační analýzy je SWOT analýza, která byla převzata ze Strategie mikroregionu Radbuza.

Vymezení předpokladů rozvoje dané oblasti komerčních služeb v mikroregionu Radbuza:

Při hledání bariér a určení kritických oblastí, u nichž je mikroregion Radbuza schopen dosáhnout zlepšení, je využito výsledků situační a SWOT analýzy.

3. Literární přehled

3.1 Definice mikroregionu

Mikroregiony vznikají především za účelem společného prosazování zájmů venkovských obcí, které zapojením do mikroregionu získávají lepší a silnější pozici při získávání finančních prostředků pro svoji oblast, vyjednávání s úřady, zlepšování infrastruktury apod. Některé z těchto uskupení fungují pouze po dobu, než je splněn účel jejich založení, jiné pokračují v další spolupráci. Vznik mikroregionů je v současnosti pozitivním trendem pro venkovský prostor a jeho rozvoj.

Dříve než bude definován samotný mikroregion, je zde uvedeno celkové členění územních celků. Pro účely regionální politiky EU byla vytvořena speciální metodika NUTS, používaná pro statistické účely a posuzování potřeb regionů, či vhodnosti jejich podpory z prostředků EU. Usnesením č. 707/1998 doporučila vláda ČR Českému statistickému úřadu, aby po dohodě s Eurostatem vymezil územní jednotky NUTS na území ČR. Jednotky NUTS jsou v ČR vymezeny takto:

- NUTS I – územní jednotka velkých oblastí, makroregionů daného státu, v našem případě celá Česká republika
- NUTS II – úroveň středního článku země, regiony (sdružené kraje)
- NUTS III – úroveň nejnižšího územně správního celku, kraje
- NUTS IV – úroveň okresů, popřípadě mikroregionů
- NUTS V – úroveň obcí

(<http://www.businessinfo.cz>, 20.1.2009)

Region

Region je důležitým pojmem pro regionální politiku. Jednu z jeho definicí uvádějí Pásková a Zelenka: „Region je územní celek vyznačující se společnou úrovní výskytu určitých znaků nebo společným procesem.“ Regiony můžeme dělit na heterogenní (vnitřně různorodé celky s funkčně specializovanými dílčími částmi) a homogenní (vnitřně stejnorodé územní celky). (Pásková, Zelenka, 2002)

Mikroregion

Mikroregion je právnická osoba dle zákona 128/2000 Sb., o obcích.

Pásková a Zelenka definují mikroregion jako: „Region malého geografického měřítka. V praxi se zpravidla jedná o účelové mikroregiony sdružení obcí. V ČR jsou často vytvářeny za účelem získávání společné podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU. V rámci rozvoje cestovního ruchu umožňují tyto mikroregiony efektivnější koordinaci rozvoje infrastruktury cestovního ruchu, návštěvnického managementu, regulace cestovního ruchu a marketingu cestovního ruchu, do mikroregionů se obce sdružují i pro možnost společného čerpání prostředků na rozvoj cestovního ruchu.“ (Pásková, Zelenka, 2002)

Dle Vlka vzniká mikroregion „pro územně ucelenou oblast vymezenou přirozenými technickými nebo historickými nebo historickými hranicemi nebo pojíci prvky. V obecné formě se jedná o spádové území, které využívá principu soudržnosti, kde více obcí propojuje a provazuje své zájmy a záměry jednotlivých akcí a aktivit s cílem vymezení a realizování žádoucích změn ve všech obcích nebo části obcí takto vymezeného území.“ (Vlk, 2004)

Kromě mikroregionů můžeme území členit také na euroregiony. Euroregiony jsou příhraniční oblasti členských a přidružených států EU a řeší podporu hospodářského a sociálního rozvoje. (Pásková, Zelenka, 2002)

Vznik a fungování mikroregionů jsou podporovány především regionální politikou státu, která vychází z regionální politiky Evropské unie.

Regionální politika Evropské unie

Cílem regionální politiky Evropské unie je zmírňovat regionální nerovnosti mezi členskými státy. Tyto nerovnosti mají negativní dopad na ekonomiku celého společenství a jeho politickou soudržnost. Regionální politika Evropské unie je nazývána také jako politika hospodářské a sociální soudržnosti. V rámci této politiky jsou podporovány regiony členských zemí, které nedosahují 75% průměru úrovně HDP

Evropské unie na osobu, regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím.

Hlavními nástroji regionální politiky jsou strukturální fondy (Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond) a Fond soudržnosti (Kohezní fond).

(<http://www.euroskop.cz>, 27.2.2009)

Pro období v letech 2007 – 2013 si regionální politika Evropské unie stanovila za své cíle Evropskou územní spolupráci, regionální konkurenceschopnost a konvergenci. (<http://ec.europa.eu>, www.strukturalni-fondy.cz, 27.2.2009)

Strategie regionálního rozvoje České republiky v letech 2007 - 2013

Strategie regionálního rozvoje České republiky je základním dokumentem politiky regionálního rozvoje dle § 5 zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Cílem je formulovat témata a aspekty významná pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik tam, kde je to účelné a potřebné.

Strategie obsahuje zejména:

- analýzu stavu regionálního rozvoje
- charakteristiku silných a slabých stránek v rozvoji jednotlivých krajů a okresů
- strategické cíle regionálního rozvoje v ČR
- vymezení státem podporovaných regionů
- doporučení dotčeným ústředním správním úřadům a krajům pro zaměření rozvoje odvětví spadajících do jejich působnosti.

Strategie respektuje cíle regionální politiky EU a předpokládá maximální využití možností, které plynou z členství v EU. Rozvojové aktivity jsou realizovány na místní, regionální nebo resortní úrovni a jsou financovány v rámci národních rozvojových programů nebo operačních programů, které využívají prostředky ze strukturálních fondů EU. (<http://www.mmr.cz>, 20.1.2009)

V současné době, kdy se neustále hovoří o udržitelném rozvoji, by nemělo být životní prostředí opomíjeno ani na úrovni mikroregionů. Programem udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni se zabývá dokument Místní Agenda 21.

Agenda 21

Agenda 21 je dokument, přijatý na Konferenci OSN o životním prostředí (tzv. Summitu Země) konané v Rio de Janeiru 3.-14.června 1992. Je akčním plánem pro realizaci trvale udržitelného rozvoje v 21. století. Zabezpečení trvale udržitelného rozvoje mají za úkol jednotlivé státy.

Místní Agenda 21

Místní Agendou 21 se zabývá kap. 28 Agendy 21, jde o program udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni. V ČR se aktivity spojené s tímto programem začali rozvíjet v roce 1997, především se zahraniční finanční podporou nevládních organizací. Místní Agenda je také součástí Státní politiky životního prostředí na roky 2004-2010, dále je podporována Státním programem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Koordinátorem v ČR je Česká informační agentura životního prostředí CENIA, která zprostředkovává aktuální informace, kontakty a zdroje v ČR i mimo ni a provozuje databázi projektů Místní Agendy 21. Místní Agendu 21 prosazují také TIMUR a Národní síť zdravých měst. (<http://slovník.ekopolitika.cz/>, 25.2.2009)

3.2 Definice a členění komerčních služeb

Definice služeb

Služby jsou velice heterogenní a rozsáhlá skupina činností, kterou nelze snadno definovat. Mohou být samostatnou činností v podnikání, ale také existují služby úzce propojené s výrobní činností. Na rozdíl od výrobků služby výměnou za úplatu poskytují k uspokojování potřeb nehmotné statky. Jsou to činnosti, výhody či uspokojení nabízené na prodej nebo poskytované v souvislosti s prodejem zboží. Výrobní podniky nabízejí

služby jako doplněk ke svým výrobkům, aby si zajistily konkurenční výhodu a odlišily svoji nabídku. (Parmová, 2004)

Kotler uvádí, že: „Služba je jakákoliv činnost nebo výhoda, kterou jedna strana může nabídnout druhé straně, je v zásadě nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Produkce služby může, ale nemusí být spojena s hmotným produktem“. (Kotler, 2001)

V současnosti již existuje celá řada definic služeb, ale jak již bylo zmíněno, jsou služby velice heterogenní a rozsáhlá skupina činností. Právě díky tomu najdeme mnoho činností, které žádná z definic zcela přesně nevystihuje.

Vlastnosti služeb

Služby se od výrobních produktů odlišují svými vlastnostmi. Jsou nehmotné, což znamená, že před koupí si ji nelze prohlédnout či vyzkoušet. Dále jsou nedělitelné, výroba i spotřeba probíhá většinou současně za účasti zákazníka a až při poskytnutí celé služby dochází k uspokojení zákazníka. Služba je neoddělitelná od poskytovatele, její kvalita přímo souvisí s poskytovatelem a jeho schopnostmi. Další vlastností je pomíjivost, nelze je skladovat. (Payne, 1996)

Klasifikace služeb

Odvětví služeb je velice rozsáhlé a různorodé, proto většina autorů uvádí, že je vhodné třídění dle charakteristických vlastností do různých kategorií. Dále je uvedeno několik způsobů třídění služeb.

První možností je odvětvové třídění. To člení služby na terciální (hotely, restaurace, kadeřnictví, kosmetické služby, prádelny, opravy a další domácí služby), kvartérní (doprava, obchod, komunikace, finance) a kvintetní (zdravotní péče, vzdělávání a rekreace). Dalším způsobem je třídění dle typu zákazníka na služby pro spotřebitele a pro organizace. Dle míry zhmotnění se dělí na služby zásadně nehmotné, poskytující přidanou hodnotu a zpřístupňující hmotný produkt. Jako další můžeme uvést dělení na služby tržní (podléhající tržním mechanismům) a netržní (podléhají netržním mechanismům dle potřeb ekonomického asociálního prostředí). (Vašítková, 2008)

Především pro statistické účely je využívána klasifikace ekonomických činností CZ-NACE. Zde jsou detailně roztrženy jednotlivé ekonomické činnosti. (Příloha č. 1.)

Komerční služby

Komerční služby můžeme rozčlenit do tří základních skupin, kterými jsou maloobchod, cestovní ruch a ostatní služby.

Maloobchod

„Maloobchod je podnik zahrnující nákup od velkoobchodu nebo od výrobce a jeho prodej bez dalšího zpracování konečnému spotřebiteli. Maloobchod vytváří vhodné seskupení zboží – prodejní sortiment co do druhů, množství, kvality, cenových poloh – vytváří pohotovou prodejní zásobu, poskytuje informace o zboží, zajišťuje vhodnou formu prodeje a předává marketingové informace dodavatelům (přání spotřebitelů).“ (Pražská, Jindra a kol., 2006)

Dle CZ-NACE spadá maloobchod do sekce G a kromě motorových vozidel je zařazen v oddílu 47.

Cestovní ruch

Podobně jako je tomu u služeb i pro cestovní ruch existuje mnoho různých definic. Například autorka Hesková definuje cestovní ruch jako významný společensko-ekonomický fenomén, který „každoročně představuje největší pohyb osob za rekreací, poznáním a naplněním vlastních snů z příjemné dovolené. Je součástí spotřeby a způsobu života obyvatel zejména ekonomicky vyspělých zemí.“ (Hesková a kol., 2006) Podle Oriešky je cestovní ruch „soubor činností zaměřených na uspokojování potřeb souvisejících s cestou a pobytem osob mimo místo trvalého bydliště, zpravidla ve volném čase, za účelem zotavení, poznání, společenského kontaktu, kulturního a sportovního vyžití, lázeňského léčení a pracovních cest.“ (Orieška, 1999)

V roce 1991 se v Kanadské Ottawě konala mezinárodní konference Světové organizace cestovního ruchu (UNWTO) o statistice cestovního ruchu. Z důvodu potřeby sjednotit názory na definování předmětu cestovního ruchu, byl přijat návrh, že cestovním ruchem

se rozumí „činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa ležícího mimo její běžné prostředí (místo bydliště), a to na dobu kratší než je stanovená, přičemž hlavní účel cesty je jiný než výkon výdělečné činnosti v navštíveném místě.“ (Hesková a kol., 2006)

„Ve světovém měřítku patří cestovní ruch vedle obchodu s ropou a automobilovým průmyslem ke třem největším exportním odvětvím.“ (Hesková a kol. 2006)

Služby cestovního ruchu dělíme na dodavatelské (informační, dopravní, ubytovací, stravovací, sportovně-rekreační, kulturně-společenské, lázeňské, kongresové, venkovského CR, průvodcovské a asistenční, animační) a zprostředkovatelské (informační, cestovních kanceláří, cestovních agentur). (Hesková a kol. 2006)

Orieška člení služby cestovního ruchu na základní a doplňkové. Do základních řadí služby spojené s přemístěním účastníků cestovního ruchu z místa jejich trvalého pobytu do místa rekreace a služby spojené s pobytem v rekreačním prostoru (dopravní, ubytovací a stravovací). Služby doplňkové jsou spojeny s využíváním vlastností a atraktivit charakteristických pro daný rekreační prostor (lázeňské, kulturní apod.). Tento autor dále uvádí další druhy členění služeb cestovního ruchu na osobní a věcné, placené a neplacené, dle časového hlediska, dle územního hlediska, vlastní a zprostředkovatelské. (Orieška, 1999)

Ostatní služby

Ostatní služby dělíme do dvou skupin a to osobní (masáže, kadeřnictví apod.) a opravárenské služby.

3.3 Vztah komerčních služeb k rozvoji mikroregionu

Teorie regionálního rozvoje

Regionální rozvoj je v současné době významnou oblastí národního hospodářství. Je velmi důležitý pro samotný rozvoj mikroregionů, zlepšování životní úrovně obyvatel

apod. Jak je již uvedeno výše, regionální rozvoj je řešen Regionální politikou EU a Strategií regionálního rozvoje České republiky. Tyto strategie jsou základními dokumenty pro přípravu projektů financovaných především z fondů EU. Efektem těchto programů je také zatraktivnění mikroregionu pro samotné obyvatele, návštěvníky a turisty, ale také pro investory.

Skokan uvádí, že „smyslem regionálního rozvoje je nejen snižování regionálních disparit, ale také podpora rozvoje a ekonomického růstu s cílem zvýšení životní úrovně (a kvality života) lidí v regionech (tedy zvyšování konkurenceschopnosti regionů).“

Skokan dále uvádí, že „regionální rozvoj je představován komplexem procesů, které probíhají v rámci regionu a přispívají zejména k pozitivním změnám v sociálně ekonomické situaci regionu.“ (Skokan, 2004)

Pojem územního rozvoje charakterizují v knize Ekonomika územního rozvoje její autoři jako „cílevědomé zhodnocování území, tj. záměrnou změnou způsobu využívání území a staveb v něm a/nebo intenzity jeho využívání tak, aby se zvýšil užitek (výnos)“. (Maier, Čtyroký, 2000)

Úloha služeb v mikoregionu

V současnosti získává odvětví služeb v celém světě stále větší význam. Služby hrají významnou roli i v rozvoji mikroregionů. Pro rozvoj mikroregionů je velmi důležité dbát na občanskou vybavenost a zajišťování dostupnosti služeb. Dostatečně rozvinutá infrastruktura služeb zatraktivňuje území nejen pro místní obyvatele, ale také pro turisty a případné investory.

Vliv podniků na rozvoj mikroregionu

Rozvoj mikroregionů samozřejmě ovlivňují i ekonomické subjekty na jeho území a proto by měly vytvářet vhodné podnikatelské prostředí. Podnikatelské subjekty do regionů přinášejí finanční prostředky a mají pozitivní vliv na zaměstnanost. „Podpora podnikatelských příležitostí a povzbuzení iniciativy malých a středních podniků je jedním z hlavních úkolů samosprávy regionu“. (Parmová, Wyrzens, 2004)

Strategické dokumenty

Strategické dokumenty jsou koncipovány jako střednědobé až dlouhodobé koordinace aktivit ekonomického, sociálního, kulturního a ekologického charakteru na území mikroregionu. Ve svém výsledku představují ucelený názor členů na předpoklady rozvoje mikroregionu a jeho obcí. Zpracování dokumentu je základní podmínkou pro reálné řízení a koordinaci rozvoje území. Je důležitým zdrojem informací pro podnikatelskou sféru, případné investory nebo agentury regionálního rozvoje. (Rektořík, Šelešovský a kol., 1999)

Pro zpracování dokumentu je nezbytná týmová práce a spolupráce s odborníky z různých oborů. Do procesu vytváření dokumentu by měla být zapojena také veřejnost. V dokumentu by měly být řešeny zejména následující oblasti: hospodářství regionu, zaměstnanost a trh práce, doprava, technická infrastruktura, občanská vybavenost, regionální marketing a podpora investování do regionu, životní prostředí a přírodní zdroje, sociální rozvoj, vzdělanost, kultura, turistika a cestovní ruch a vnější vztahy mikroregionu. (Vlk, 2004)

3.4 Situační analýza

Situační analýza mikroregionu

Dle Vlka je situační analýza z hlediska mikroregionu „podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování strategie rozvoje regionu. Slouží jako hlavní podklad pro další kroky zpracování dokumentu, vytýčení problémových oblastí, cílů a strategických směrů.“ (Vlk, 2004)

Při posuzování mikroregionu, se musíme zaměřit na jeho současnou situaci, ale i jeho vývoj v minulosti. Situační analýza by měla být strukturována do několika kapitol, kterými jsou základní geografická charakteristika a poloha, historický vývoj, analýza složek a funkčních systémů, ekonomická situace, ekologická situace a ochrana životního prostředí, širší vztahy mikroregionu a v závěru stručné shrnutí výsledků. Při

zpracování situační analýzy získáme data a fakta, která jsou hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. (Vlk, 2004)

Z hlediska podniku v mikroregionu začíná provedením situační analýzy plánovací proces podniku. Autorka Horáková uvádí, že „marketingová situační analýza je kritické, nestranné, systematické i důkladné zkoumání vnitřní situace podniku a šetření postavení podniku v daném prostředí“. (Horáková, 2003)

Marketingový výzkum

V knize Marketingový výzkum v kognitivních mapách uvádí její autor Vojtko definici marketingového výzkumu dle McDaniel a Gatese. Podle této definice je marketingový výzkum: „Plánování, sběr a analýza dat relevantních pro marketingové rozhodování a komunikace výsledků těchto analýz managementu.“ (Vojtko, 2008)

V rámci marketingového výzkumu se využívaná data dělí na primární a sekundární. Sekundární data jsou data, která byla shromážděna již v minulosti za jiným účelem, než je aktuální výzkum. Zdroji těchto dat jsou například internet, komerční databáze tradiční média, osobní kontakty apod. Primární data se shromažďují právě za účelem řešení aktuálního problému, jsou to nově shromažďovaná data. (Vojtko, 2008)

Existují dva základní přístupy k výzkumu a to kvalitativní a kvantitativní. Kvalitativní výzkum využijeme v situacích, kdy před výzkumem víme jen velmi málo. Je založen na intuitivním porozumění a empatii využívá malý základní soubor a je zde riziko subjektivity. Využívá se například k pochopení chování spotřebitelů. Naopak kvantitativní výzkum má striktní metodologický aparát a vychází z jasně dané výzkumné otázky. Pro kvantitativní výzkum jsou typické velké vzorky, pro něž se používá statistické vyhodnocení. Používá se ke spolehlivému popisu určitého stavu. Dotazování (dotazníkové šetření) je typem kvantitativního výzkumu a je zároveň jednou z nejpoužívanějších výzkumných metod. Šetření může vyčerpávající (dotazování celého základního souboru) nebo výběrové (pouze vzorku). Dotazování může být formou tváří v tvář, písemně, telefonicky či online přes internet. (Vojtko, 2008)

SWOT analýza

Jak již bylo zmíněno hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy jsou data získaná z analýzy situační.

„SWOT analýza slouží k základní identifikaci současného stavu podniku – sumarizuje základní faktory působící na efektivnost marketingových aktivit a ovlivňující dosažení vytyčených cílů. Tvoří logický rámec vedoucí ke konkrétnímu systematickému zkoumání vnitřních předností a slabin, vnějších příležitostí a ohrožení i k vyslovení základních strategických alternativ, o kterých může podnik uvažovat.“ (Horáková, 2003)

4. Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení

4.1 Vymezení mikroregionu Radbuza

Geografické vymezení

Poloha

Dle členění NUTS II spadá mikroregion Radbuza do oblasti Jihozápad, která je tvořena územím Jihočeského a Plzeňského kraje. Celé území mikroregionu se nachází v Plzeňském kraji a to především v západní části okresu Plzeň-jih. Malá část jeho území zasahuje také do okresů Plzeň-sever a Domažlice. Jedná se o území venkovského charakteru s rozlohou 470 km² s několika menšími městy a cca 38 500 obyvateli. Tvoří jej svazek 25 členských a dvou přidružených obcí. Největšími sídly mikroregionu jsou města Dobřany (6000 obyv.), Holýšov (4904 obyv.), Horšovský Týn (4873 obyv.) a Stod (3567 obyv.), mezi města patří také Poběžovice a Bělá nad Radbuzou. Dalšími obcemi mikroregionu jsou: Dnešice, Honezovice, Hradec, Clumčany, Chotěšov, Kotovice, Líně, Lisov, Líšina, Lochovice, Nová Ves, Přehýšov, Přestavky, Střelice, Štichov, Ves Touškou, Vstíř, Zbůch, Zemětice, přidruženými obcemi jsou Merklín a Kvíčovice. Města Dobřany a Stod jsou zároveň hlavními rozvojovými centry mikroregionu. V Dobřanech je navíc umístěno sídlo mikroregionu Radbuza. Významnější postavení mají také obce Chlumčany a Chotěšov. Obce Horšovský Týn, Bělá nad Radbuzou a Poběžovice se nacházejí na území okresu Domažlice a od uceleného území mikroregionu jsou poměrně vzdáleny. (Přílohy č. 2 a 3 mapy mikroregionu)

Mikroregion Radbuza se nachází na území, kterým procházejí důležité dopravní tepny, jako jsou dálnice D5, hlavní železniční a silniční tahy z Plzně směrem na Domažlice a Klatovy a letiště Líně. (27)

Přírodní podmínky

Území mikroregionu tvoří reliéf Švihovské pahorkatiny, která náleží do Plzeňské pahorkatiny. Surovinovou základnu tvoří kaolin, křemičité písky a cihlářské hlíny.

Mikroregion Radbuza je přirozeným spádovým územím při řece Radbuza, protékající jeho územím v délce cca 29 km. Významné jsou také Velký rybník u Mantova a Touškovský rybník. Území se nachází v mírně teplé oblasti s vnitrozemským klimatem a je pokryto podzoly a hnědozemním typem půdy. Oblast mikroregionu je zalesněna především při hranicích mikroregionu. Území patří do bukového a jedlobukového vegetačního stupně, proto jsou zde zastoupeny především lesy nepřirozené druhové skladby. (26)

Důvody vzniku

Mikroregion Radbuza vznikl v březnu 1999. Návrh na založení mikroregionu vzešel z jednání zástupců obcí. Tyto obce chtěli spolupracovat při řešení problémů, které vznikají ve venkovském prostoru. Vzhledem k charakteru území je to především nedostatečná technická a občanská vybavenost, zlepšení dopravní obslužnosti, zamezení růstu nezaměstnanosti apod. (26)

Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza

Pro mikroregion Radbuza byl zpracován strategický dokument „Plán rozvoje mikroregionu Radbuza“, ten byl později aktualizován novým dokumentem „Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza“, který vytváří koncepční podklad pro další směry rozvoje a získávání finančních prostředků. Bylo také vytvořeno rozvojové centrum mikroregionu – pracoviště regionálního manažera. Jeho služby jsou zaměřeny na místní obyvatele, turisty, veřejné i soukromé subjekty. Zprostředkovává informace pro obce mikroregionu, navazuje kontakty a spolupráci s mnoha různými subjekty a institucemi a podílí se na získávání finančních prostředků.

Při vytváření strategie rozvoje byl mikroregion Radbuza popsán, jako území s významnou dopravní polohou, dobrou surovinovou základnou, ale pomalým rozvojem podnikání a nedostatečnou infrastrukturou služeb. Za využití místních surovinových a lidských zdrojů se chce mikroregion Radbuza stát prosperujícím územím s dostatečnou vybaveností sídel, dobrým kulturním zázemím a kvalitním životním prostředím. (26)

Z jednání zástupců obcí vzešlo pět priorit, ze kterých strategie vychází. Pro každou z priorit je stanoveno několik cílů, které se mikroregion snaží plnit vhodnými a efektivními opatřeními. (Tabulka č. 1)

Realizace rozvojové strategie je prováděna na dvou úrovních. V první úrovni je řešeno zpracování strategického dokumentu, vyhodnocování změn v území a případné aktualizace strategie. Druhá úroveň je označována jako projektová a tvoří ji příprava, výběr, realizace a monitorování projektů. (26)

Mezi hlavní projekty, které již byly v rámci strategie zrealizovány, patří likvidace černých skládek, výstavba sběrných dvorů, odkanalizování a čištění odpadních vod v rámci projektu „Čistá Radbuza“, obnova tradic poutního místa Křížový vrch nebo oddělený sběr transparentního skla. (23)

Sociální a ekonomická struktura

Demografická situace

V mikroregionu Radbuza žije 38 345 obyvatel (Tabulka č. 2). Věková struktura obyvatelstva není příliš příznivá. Tento stav je zapříčiněn nízkým podílem obyvatelstva předproduktivního věku. Pokud srovnáme údaje jednotlivých věkových skupin mikroregionu s údaji za celou ČR, Plzeňský kraj či okres Plzeň-jih, zjistíme, že mikroregion má mírně vyšší zastoupení předproduktivního a produktivního obyvatelstva a naopak v průměru o 2% nižší počet obyvatel v poproduktivním věku ve srovnání s ostatními nadřazenými územními celky.

Tabulka č. 3: Věková struktura obyvatel v % k 31.12.2007

Oblast	Předproduktivní	Produktivní	Poproduktivní
Česká republika	14,23	71,2	14,57
Plzeňský kraj	14	70,99	15,02
Okres Plzeň-jih	14,44	70,54	15,02
Mikroregion Radbuza	15,1	72,11	12,79

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

V tabulce č. 4 jsou uvedeny údaje o vývoji obyvatelstva. Údaje pro mikroregion Radbuza jsou zde uvedeny pouze za roky 2006 a 2007. Od svého založení v roce 1999 se mikroregion neustále rozšiřoval o nové obce, proto byly vyčísleny pouze roky, kdy se počet obcí ustálil na současný stav 25 členských a 2 přidružených. Mikroregion Radbuza se nachází především na území okresu Plzeň-jih, který vykazuje od roku 1999 pozvolný nárůst obyvatel, tento nárůst lze pozorovat i u uvedených údajů za mikroregion. Ani vývoj počtu obyvatel v celém Plzeňském kraji nevykazuje žádné větší výkyvy a odpovídá vývoji v celé ČR.

Za rok 2008 činila nezaměstnanost v okrese Plzeň-jih, na jehož území se nachází i mikroregion Radbuza, příznivých 3,47%. Pozitivní vliv na toto číslo má blízkost krajského města Plzeň a rozvoj lehkého průmyslu v Plzeňském kraji. V současné ekonomické situaci bohužel dochází stejně jako na celém území České republiky ke zvyšování nezaměstnanosti, která k 28.2.2009 činila v okrese Plzeň-jih 4,6%. Jedním z důvodů současného zvyšování nezaměstnanosti v této oblasti jsou problémy hojně rozšířeného lehkého průmyslu (především elektrotechnického). Plzeňský kraj se však stále řadí mezi kraje s nižší mírou nezaměstnanosti. (Tabulka č. 5)

V roce 2001 činila složka ekonomicky aktivního obyvatelstva mikroregionu 53%. V jednotlivých obcích se složka ekonomicky aktivního obyvatelstva v tomto roce pohybovala v rozmezí 43-56%. (Tabulka č. 6)

Charakteristika sídel

Území mikroregionu Radbuza má venkovský charakter. Mezi 25 členskými a 2 přidruženými obcemi se nachází pouze 6 se statutem města, ve kterých žije cca 60% obyvatel. Jsou to Dobřany, Holýšov, Stod, Bělá nad Radbuzou, Poběžovice a Horšovský Týn. Svoji rozlohou i počtem jsou dominující obcí Dobřany, které jsou zároveň hlavní rozvojové sídlo s rozhodující koncentrací socioekonomických aktivit. Dalším významným sídlem je Stod, který je od roku 2003 zároveň obcí s rozšířenou působností, pod jejíž správu spadá 23 obcí s téměř 21 000 obyvateli.

Z ostatních obcí jsou významnější Chotěšov a Chlumčany. Ze strany tradičních měst Dobřany a Stod jsou na ně přenášeny některé funkce a v omezené míře plní funkci

subregionálních center. Obec Líně má do budoucna velký potenciál ve využití letiště Líně. Ostatní obce mají převážně venkovský charakter. O tomto faktu svědčí i to, že více než polovina z celkového počtu obcí má méně než 500 obyvatel.

Tabulka č. 7: Velikost sídel v mikroregionu Radbuza

Velikost sídla	Počet sídel		Počet obyvatel v sídle	
	Počet	%	Počet	%
1-99	1	3,70	84	0,22
100-199	4	14,81	493	1,29
200-499	9	33,33	2 782	7,26
500-999	2	7,41	1 473	3,84
1 000-1 999	3	11,11	4 572	11,92
2 000-4 999	7	25,93	22 941	59,83
nad 5000	1	3,70	6 000	15,65
Celkem	27	100,00	38 345	100,00

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

Sídla mají tři základní funkce, tj. obytnou, pracovní a obslužnou. Obslužnou a pracovní funkci plní v největší sídla mikroregionu (Dobřany, Stod, Holýšov, Bělá nad Radbuzou, Poběžovice, Chotěšov, Chlumčany, Zbůch a Líně). Nejvíce je v mikroregionu zastoupena funkce obytná. Tato sídla narážejí především na technicko-ekonomické bariéry rozvoje technické a sociální infrastruktury. (26)

Plzeňský kraj patří tradičně mezi území, kde převládá zaměstnanost v průmyslových odvětvích. Mikroregion Radbuza není výjimkou, dle zaměstnanosti obyvatel v odvětví národního hospodářství převládá zaměstnanost v průmyslu a stavebnictví. Služby jsou z pohledu zaměstnanosti obyvatelstva na druhém místě. Ačkoliv má okres Plzeň-jih významnou úlohu v zemědělství celého Plzeňského kraje a spoluvytváří jeho charakteristiku, na území mikroregionu je v tomto odvětví zaměstnáno nejméně obyvatel. (Tabulka č. 8)

V mikroregionu Radbuza mají velkou převahu podniky s méně než 10 zaměstnanci (více než 92%), ale na jeho území se nachází několik velkých a významných podniků. Jedná se o MD Elmont, spol. s r.o. Chotěšov, Hebel Porobeton, spol. s r.o. Chlumčany,

Lasselsberger, a.s. pracoviště Chlumčany, České cihelny – Josef Meinl, spol. s r.o. Stod, Bögl a Krýsl, k.s. závod Dobřany.

Tabulka č. 9: Velikost podniků v mikroregionu Radbuza podle počtu zaměstnanců v roce 2007

Počet zaměstnanců	Počet podniků	
	Celkem	v %
0	1985	74,4
1 až 9	492	18,5
10 až 49	141	5,3
50 až 249	42	1,6
více než 249	6	0,2
Celkem	2666	100

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

Komerční služby

Jak již bylo uvedeno, zaujímá sektor služeb z hlediska zaměstnanosti v mikroregionu Radbuza druhé místo. Služby se na území mikroregionu soustřeďují především do měst (Dobřany, Stod, Holýšov, Bělá nad Radbuzou, Poběžovice, Horšovský Týn) a větších obcí (Chotěšov, Chlumčany, Zbůch, Líně). V těchto obcích je poměrně rozvinutá maloobchodní síť, jsou zde v hojném počtu zastoupeny i osobní služby jako kadeřnictví a kosmetika, nalezneme zde i opravárenské služby.

Ostatní sídla mikroregionu, která se zároveň řadí do kategorie obcí s méně než 500 obyvateli, jsou služby velmi málo rozvinuty. Z maloobchodních služeb zde najdeme povětšinou pouze základní maloobchodní jednotku s potravinami. Ostatní služby jsou rozvinuty pouze v nepatrné míře. Obyvatelé těchto obcí musejí za většinou služeb dojíždět.

Nejhůře rozvinuty jsou v celém mikroregionu služby ubytovací a stravovací. Zařízení vhodná úrovní a kapacitami pro cestovní ruch jsou opět pouze ve městech a několika větších obcích a ani zde nejsou kapacity zcela dostačující. V ubytovacích službách

převažují penziony a ubytovny. Další důležité služby pro cestovní ruch jsou služby kulturní. Tyto služby se v posledních obdobích rozvíjejí ve všech obcích mikroregionu.

Mimo komerčních služeb jsou ve větších obcích poměrně dobře rozvinuty služby sociální a zdravotní. Z pohledu zdravotnických služeb je velkou výhodou fungování Stodské nemocnice, a.s. Ve všech obcích fungují Obecní popřípadě Městské úřady, za ostatními úřady a službami veřejné správy musejí obyvatelé dojíždět do měst Dobruška a Stod.

4.2 Zpracování primárních dat

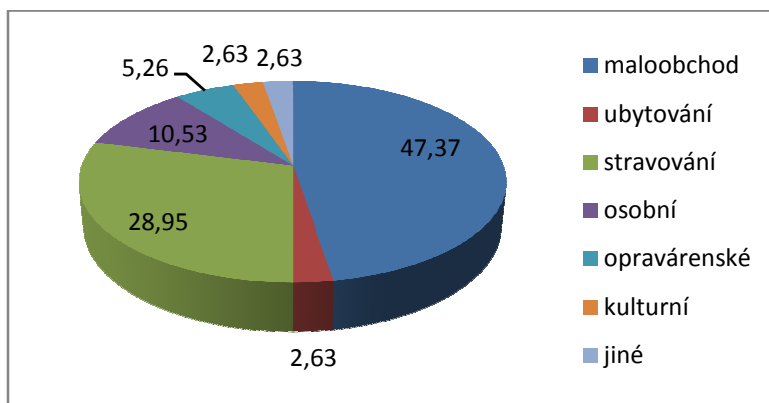
Dotazníkové šetření u podnikatelských subjektů působících v mikroregionu Radbuza

Dotazníkové šetření u podnikatelských subjektů bylo zaměřeno na zjištění jejich stavu, kapacit a konkurenceschopnosti. Toto šetření také napomohlo ke zjištění, jaká je zde nabídka poptávka po komerčních službách. Pro účely tohoto šetření byl sestaven dotazník obsahující 21 otázek (Příloha č. 5).

Celkem bylo vyplněno 35 dotazníků. Dotazování probíhalo formou tváří v tvář a většina oslovených podnikatelů byla ochotná na položené otázky odpovědět. Největší problémy dělala dotazovaným otázka č. 12, většina neznala význam slov jako je destinační management, nákupní aliance apod.

Otázka č. 1: Jaké služby svým zákazníkům nabízíte?

Graf č. 1: Služby poskytované zákazníkům v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

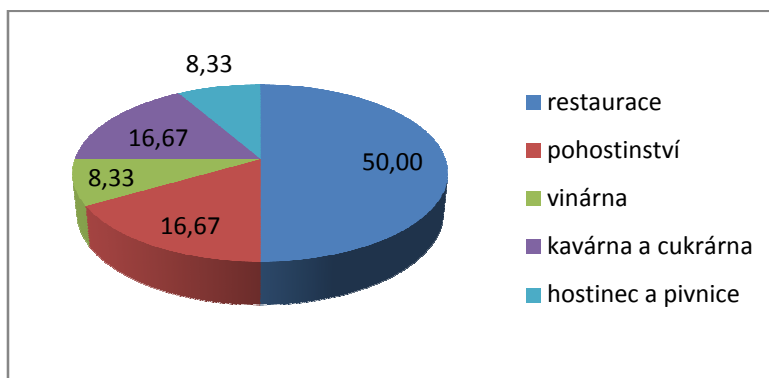
Ze zjištěných informací vyplývá, že v mikroregionu převládají služby maloobchodní, následované stravovacími. Třetími nejrozšířenějšími jsou služby osobní. Naopak velmi málo je zde poskytovatelů kulturních a opravárenských služeb.

Otázka č. 2: Jaký typ ubytování nabízíte? Otázka č. 3: Kolik míst/lůžek nabízíte?

V celém mikroregionu je velmi málo ubytovacích kapacit. V dotazníkovém šetření se podařilo získat informace pouze od jednoho poskytovatel ubytovacích služeb, který provozuje hotel s celkovou kapacitou 20 lůžek.

Otázka č. 4: Jakou formu stravovacích služeb nabízíte?

Graf č. 2: Nabízené formy stravování v %

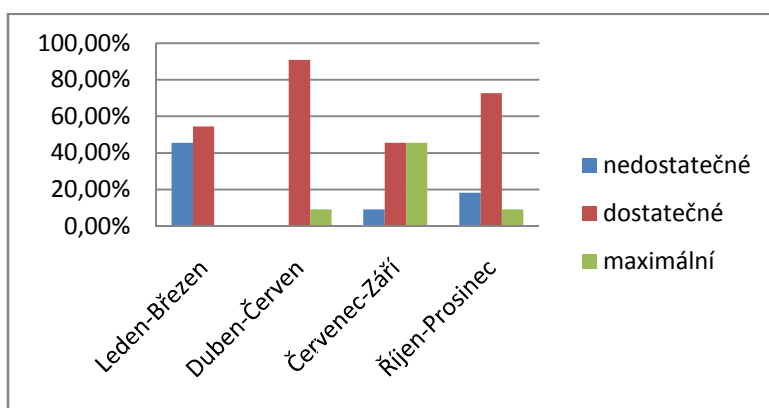

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Nejrozšířenější formou stravování je restaurace. Většina těchto zařízení nemá příliš vysokou úroveň poskytovaných služeb. Druhými nejrozšířenějšími jsou pohostinství, kavárny a cukrárny. Nejméně jsou rozšířeny vinárny, hostince a pivnice.

Otázka č. 5: Jak byste ohodnotili celkové využití svých kapacit během jednotlivých čtvrtletí?

Graf č. 3: Využití kapacit stravovacích a ubytovacích zařízení během jednotlivých čtvrtletí v %

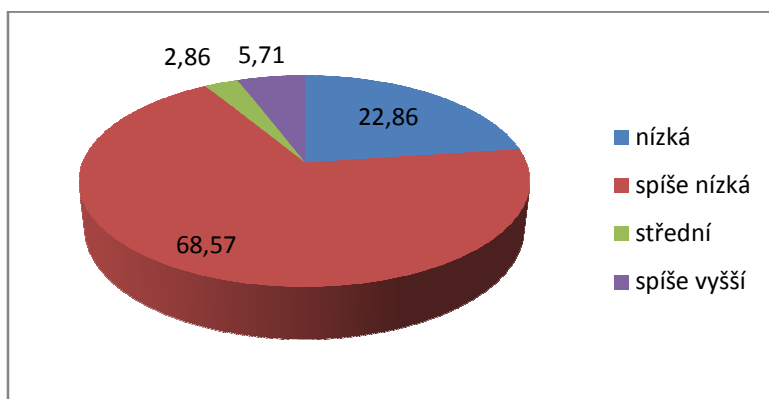

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Jak je vidět na grafu využití kapacit je částečně ovlivněno sezonností a s ní spojenou návštěvou turistů.

Otázka č. 6: Jak byste ohodnotili cenovou úroveň vašich služeb ve srovnání s konkurencí?

Graf č. 4: Cenová úroveň služeb v porovnání s konkurencí v %

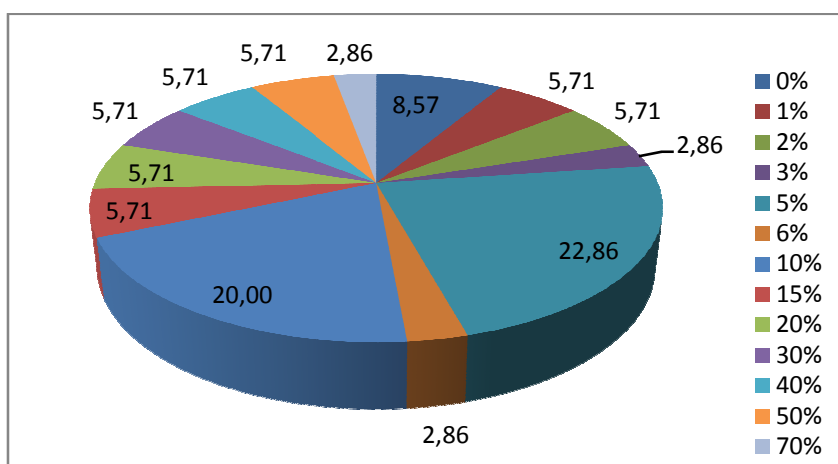

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Jak je vidět z grafu většina podnikatelů udržuje obdobnou cenovou úroveň svých služeb. Podnikatelé v mikroregionu Radbuza mají silnou konkurenci v krajském městě Plzeň, proto si nemohou dovolit příliš velké odchylky od cen nabízených konkurencí v mikoregionu. Vyšší ceny si mohou dovolit pouze subjekty nabízející specializované nebo jedinečné služby.

Otázka č. 7: Jaký je podíl turistů mezi vašimi zákazníky?

Graf č. 5: Podíl turistů mezi zákazníky v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

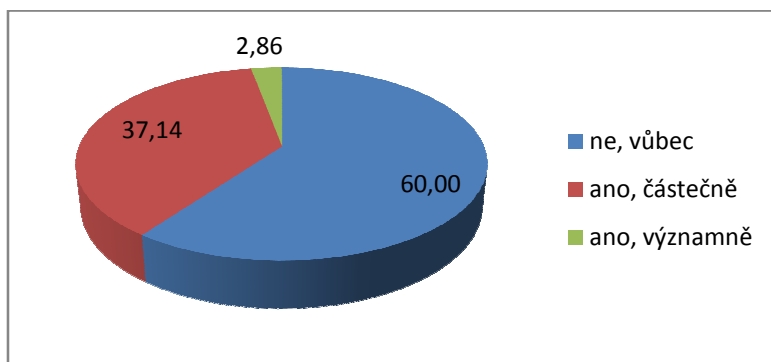
Vzhledem k tomu, že turisté přijíždějí do mikroregionu pouze na krátkodobé pobyty, využívají převážně stravovací a ubytovací služby, které mají až 70% podíl turistů mezi zákazníky, ostatní služby nejsou turisty nijak výrazně využívány.

Otázka č. 8: Je mezi nimi významný podíl turistů ze zahraničí?

Mezi turisty je jen malý podíl turistů ze zahraničí pouze 8,57% (zdroj: vlastní dotazníkové šetření). Tento fakt, může způsobovat právě nízký počet ubytovacích a stravovacích zařízení, díky čemuž turisté nezůstávají na delší pobyty a nemají potřebu využívat služby místních podnikatelů.

Otázka č. 9: Přizpůsobujete svou nabídku turistům?

Graf č. 6: Přizpůsobení nabídky turistům v %

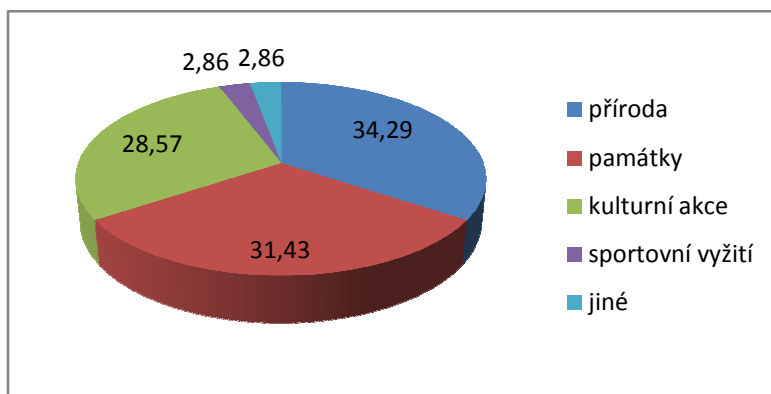

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Většina subjektů svou nabídku turistům vůbec nepřizpůsobuje nebo jen částečně. Důvodem k takovému postupu může být právě nízký podíl turistů mezi zákazníky. Vystává zde však otázka, zda by se podíl turistů mezi zákazníky nezvýšil, pokud se podnikatelské subjekty snažily svoji nabídku více přizpůsobit turistům.

Otázka č. 10: Co podle vás nejvíce láká turisty do vaší oblasti?

Graf č. 7: Co nejvíce láká turisty do oblasti v %

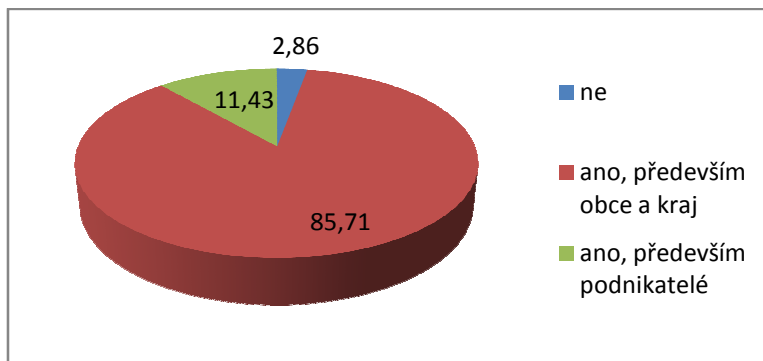

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Podle dotázaných subjektů láká turisty do oblasti mikoregionu nejvíce příroda, památky a kulturní akce. Mikroregion nabízí množství kulturních památek a v posledních letech dochází k rozvoji kulturních akcí, které navazují na místní tradice. Příroda nabízí také dostatek možností pro pěší i cykloturistiku. Z jiných možností byla uvedena také výhodná dopravní poloha mikoregionu.

Otázka č. 11: Měl by podle vašeho názoru někdo podporovat další příliv turistů do vaší oblasti?

Graf č. 8: Měl by někdo podporovat další příliv turistů v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

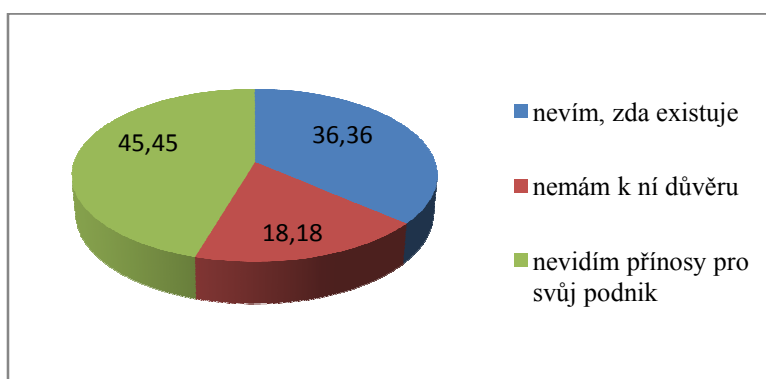
Většina podnikatelů si myslí, že příliv turistů by měly podporovat především kraj a obce. Tento postoj vyplývá i z odpovědí na další otázky. Podnikatelé v mikoregionu se příliš nesnaží upravovat svoji nabídku nebo vyvíjet jiné aktivity pro nalákání turistů do oblasti a jsou přesvědčeni, že by se o to měl starat především kraj a obce.

Otázka č. 12: Jste zapojeni do nějaké organizované formy spolupráce?

Jak bylo uvedeno výše podnikatelé v mikoregionu nejsou příliš aktivní. Toto tvrzení lze potvrdit i z dalších výsledků. Podnikatelé v mikoregionu se téměř vůbec nezapojují do organizovaných forem spolupráce. Pouze 5,71% (zdroj: vlastní dotazníkové šetření) z oslovených podnikatelů se zapojuje do nějaké formy spolupráce.

Otázka č. 13: Jaký je důvod, že se žádné organizované formy spolupráce neúčastníte?

Graf č. 9: Důvody neúčasti na organizované spolupráci v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

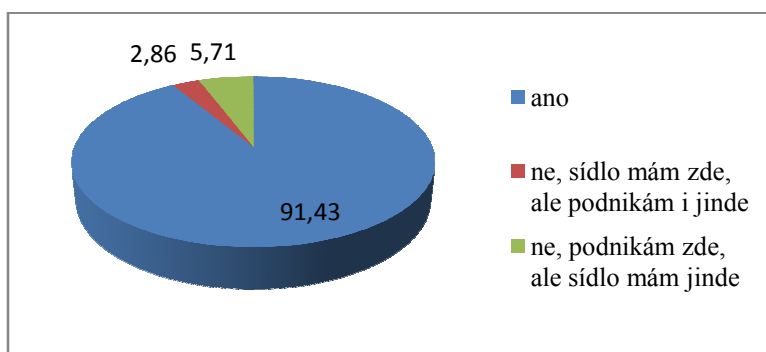
Hlavním důvodem proč se podnikatelé neúčastní organizované spolupráce, je že k ní nemají důvěru. Dále je zde značné procento těch, kteří nevědí, že něco takového existuje. Oba tyto důvody mohou plynout z nedostatečné informovanosti o takovýchto projektech. O malé informovanosti podnikatelů svědčí i více než 18% těch, kteří nevědí, zda vůbec něco takového existuje.

Otázka č. 14: Jak hodnotíte přínosy uvedených forem spolupráce?

Malý počet těch, kteří se organizované spolupráce účastní, hodnotí její přínosy velmi pozitivně.

Otázka č. 15: Podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu?

Graf č. 10: podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu v %

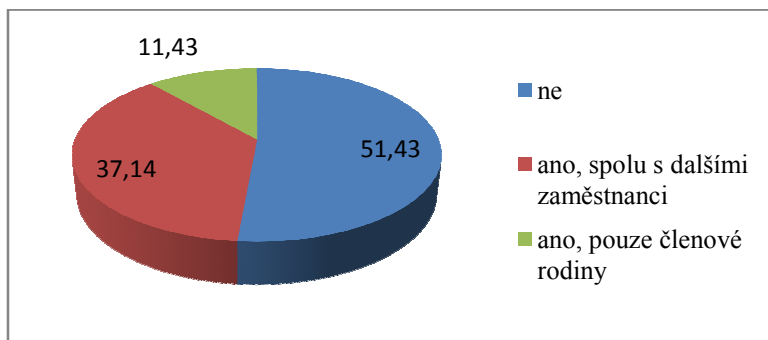

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

V mikroregionu převažují malé podnikatelské subjekty, proto je jen malé procento těch, kteří nepodnikají pouze v rámci tohoto mikroregionu.

Otázka č. 16: Pracují ve vašem podniku i další členové vaší rodiny?

Graf č. 11: Pracují ve vašem podniku i další členové rodiny v %

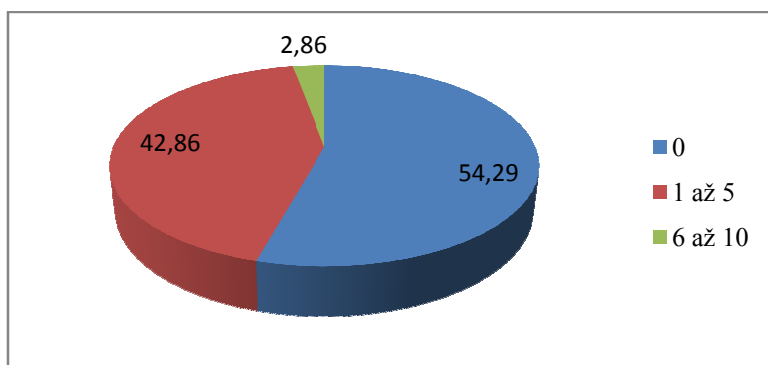

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Ve více než polovině podniků nepracují další členové rodiny. Na druhém místě jsou podniky, kde pracují členové rodiny i s dalšími zaměstnanci a nejméně je podniků, kde pracují pouze rodinní příslušníci.

Otázka č. 17: Kolik máte zaměstnanců?

Graf č. 12: Počet zaměstnanců v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

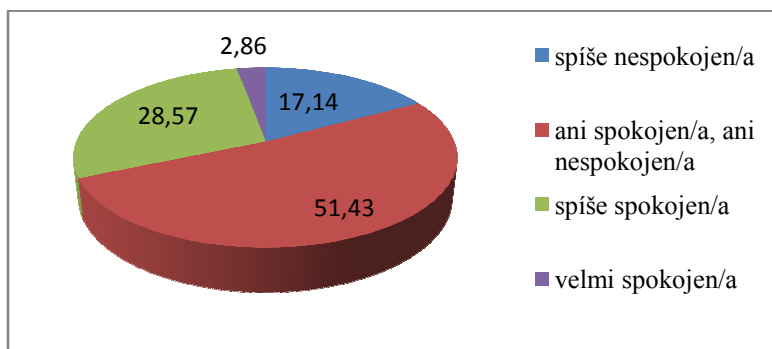
Graf potvrzuje skutečnost, že v mikroregionu převládají podniky s méně než 10 zaměstnanci. V grafu navíc vidíme, že více než polovinu tvoří podniky bez zaměstnanců následované podniky s 1 až 5 zaměstnanci a nakonec malé procento podniků s 6 až 10 zaměstnanci.

Otázka č. 18: Jaká je platová úroveň vašich zaměstnanců oproti běžným platům?

Platy v odvětví komerčních služeb jsou v mikroregionu téměř u 94% (zdroj: vlastní dotazníkové šetření) zaměstnavatelů obdobné.

Otázka č. 19: Jak jste spokojeni se ziskovostí svého podniku?

Graf č. 13: Spokojenost se ziskovostí podniku v %

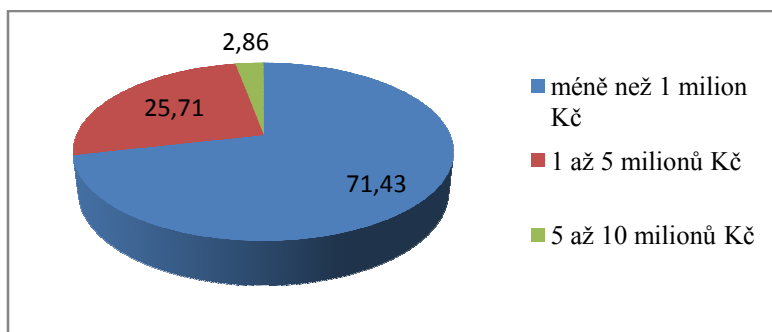

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

V oblasti ziskovosti podniků, převládá neutrální názor, následovaný spíše spokojenými podnikateli.

Otázka č. 20: Vaše tržby za loňský hospodářský rok byly přibližně?

Graf č. 14: Přibližné tržby za loňský hospodářský rok v %

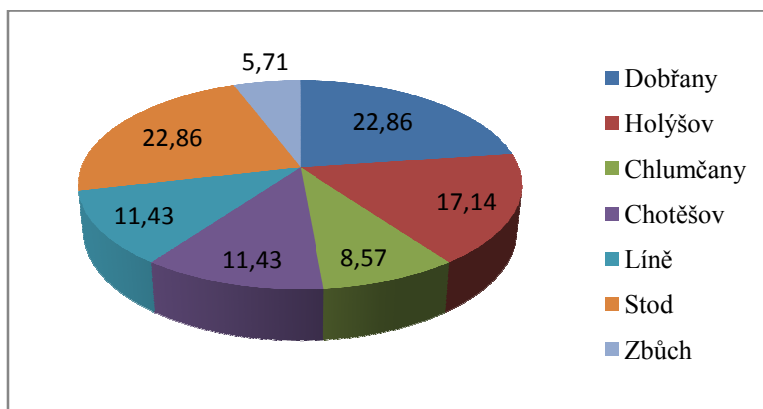

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

Vzhledem tomu, že v oblasti převládají malé podniky s 0 zaměstnanci i u tržeb převládají podnikatelé, kteří mají tržby menší než jeden milion. Vyšší tržby vykazují především podnikatelé poskytující specializované služby.

Otázka č. 21: Umístění provozovny (obec)

Graf č. 15: Umístění provozovny v %

Zdroj dat: Vlastní dotazníkové šetření

V grafu vidíme, že dotazníkové šetření bylo provedeno ve městech a větších obcích mikroregionu, kde jsou služby více rozšířeny.

Řízený rozhovor se starosty

Bohužel u této části výzkumu nelze konstatovat stejně jako u dotazníkového šetření, že by oslovení starostové obcí byli ochotni spolupracovat. Většina starostů neodpověděla bez jakéhokoliv odůvodnění na zaslanou žádost o schůzku, či případné zodpovězení otázek elektronickou formou, další odmítli s odvoláním na nedostatek času. U té části představitelů obcí, kteří byli ochotni spolupracovat, proběhl výzkum následujícími formami. Osobní rozhovory byly uskutečněny u starostů významnějších obcí a doplněny o telefonické rozhovory, či elektronickou formu dotazování v dalších obcích mikroregionu.

Rozhovory se zaměřily na zapojení obcí do mikroregionu a spolupráci s ostatními obcemi, na rozvoj cestovního ruchu, problémy místních podnikatelů a nabídku komerčních služeb pro místní občany. Rozhovor obsahoval 7 otázek, které jsou níže uvedeny s krátkým shrnutím odpovědí.

Otázka č. 1: V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu?

V předávání zkušeností při řešení problémů. Zapojováním obcí do mikroregionu se zmnožuje síla v oblasti jednání s ministerstvy, čerpání finančních prostředků z fondů (existence mikroregionu umožňuje dosáhnout na dotace, které by jednotlivým obcím byly nedostupné), vzdělávání (školení v rámci mikroregionu).

Otázka č. 2: Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními v rámci mikroregionu posílit?

Všechny obce jsou ochotny spolupráci s ostatními obcemi v rámci mikroregionu posilovat.

Otázka č. 3: Jaké jsou důvody?

Důvodem je především získávání finančních prostředků (dotací) pro řešení potřeb obcí. Dále jsou to hlavně společné projekty, jako spolupráce v oblasti turistiky, budování cyklotras apod.

Otázka č. 4: Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu?

Krajina mikroregionu je venkovského rázu a většina obcí, které se zde nacházejí, má počet obyvatel do 500. Proto se obce snaží turisty nalákat na příznivé podmínky z hlediska životního prostředí. Zdejší krajina a lesy jsou vhodné pro sběr hub a lesních plodů, pořádání pěších pochodů (mají v regionu velkou tradici) či rozšiřování cykloturistiky.

Obce se zapojují také do pořádání kulturních akcí, navazujících na tradice území. Dále se snaží zkvalitňovat volnočasové aktivity.

Otázka č. 5: Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet?

Doplnění občanské vybavenosti o sportoviště volně přístupná především dětem. V mikroregionu je také nedostatek ubytovacích kapacit různých kategorií. Zejména v menších obcích je to také špatný stav některých místních komunikací.

Otázka č. 6: Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé?

Nedostatek finančních prostředků a s tím související přístupnost dotací (přísná kritéria pro získávání dotací, nevyhovující podnikatelský záměr, obtížnost zpracování dotace). Velkým problémem je silné konkurenční prostředí ze strany statutárního města Plzně.

Otázka č. 7: Co chybí občanům dané obce v oblasti nabídky komerčních služeb?

V malých obcích je to nízký nebo žádný počet ordinačních hodin praktického lékaře. Dále lepší dopravní obslužnost a větší pestrost obchodní sítě.

Vlastní pozorování mikroregionu

Ze shromážděných sekundárních informací a poznatků získaných z osobního kontaktu s místními podnikateli, lze říci, že od založení mikroregionu tato oblast udělala ve svém rozvoji pokrok. Především ve městech a větších obcích jsou služby pro obyvatele dobře dostupné a poměrně rozvinuté. Horší situace je v obcích s malým počtem obyvatel, které zde převažují a nabízejí pouze základní služby. Obyvatelstvo tvoří z větší části lidé v poproduktivním věku, u kterých již není taková ochota za službami cestovat. Dalším problémem je v těchto oblastech dopravní obslužnost. Menší obce leží na trasách místního významu, které nejsou pro dopravce atraktivní a frekvence dopravních spojů je zde velmi malá.

Pro místní podnikatele je velkou konkurencí blízké a poměrně dobře dostupné krajské město Plzeň. Podnikatelé sami by se měli více zajímat o možnosti podpory v podnikání a uvažovat o různých formách spolupráce, aby mohly konkurovat velkým obchodním řetězcům a nízkým cenám. V tomto ohledu by měl i mikroregion informovat podnikatele o takovýchto možnostech.

4.3 Zodpovězení hypotéz

1. Pro obyvatele mikroregionu Radbuza je dostupnost komerčních služeb na jeho území dostatečná.

Tuto hypotézu nelze zcela potvrdit. Dostatečnou dostupnost komerčních služeb lze potvrdit u obyvatel větších obcí a měst mikroregionu, kde je i dobrá dopravní obslužnost. Obyvatelé menších obcí, kteří musejí za většinou služeb dojíždět, však většinou narážejí na nedostatečnou dopravní obslužnost.

2. Nezaměstnanost je zde i v porovnání s Plzeňským krajem stabilní.

Nezaměstnanost v mikroregionu Radbuza je nižší než v Plzeňském kraji a nevykazuje žádné extrémní výkyvy, proto lze tuto hypotézu potvrdit.

3. Věková struktura obyvatelstva je poměrně nepříznivá.

V mikroregionu má největší zastoupení skupina obyvatel v produktivním věku, ale zároveň počet obyvatel v předproduktivním věku je nízký. Hypotézu lze potvrdit.

4. Většina podniků v mikroregionu je v cizím vlastnictví.

Hypotéza o vlastnictví podniků se nepotvrdila. V cizím vlastnictví jsou především velké podniky, které v mikroregionu nemají takové zastoupení.

5. V mikroregionu Radbuza převládají mezi poskytovateli komerčních služeb neinstitutizované formy spolupráce.

Z datazníkového šetření vyplývá, že podnikatelé v mikroregionu Radbuza organizovanou formu spolupráce téměř nevyužívají. Hypotéza se potvrdila.

5. Situační analýza

5.1 Historický vývoj mikroregionu Radbuza

Postupné osidlování území mikroregionu začalo již v mladší době kamenné. Nachází se zde několik archeologicky zajímavých lokalit, kterými jsou např. Hradec u Stoda, Dobřany, Chotěšov či Čelákov. Výrazněji se zde sídla začala rozvíjet až ve středověku, především díky založení premonstrátského kláštera v Chotěšově v roce 1202. Až do období josefínských reforem hrály ve vývoji této oblasti nejvýznamnější roli církevní instituce. Po vydání patentu císaře Josefa II. v roce 1781 byl zrušen také ženský premonstrátský klášter v Chotěšově a jeho majetek byl převeden do tzv. náboženského fondu. Z fondu zakoupil chotěšovské panství hrabě Thurn-Taxis, v jehož držení bylo až do pozemkové reformy v roce 1925.

V průběhu staletí se zdejší krajina stala mnohokrát dějištěm dramatických událostí. V období husitských válek krajem táhla Žižkova vojska, o dvě staletí později to byla vojska vojevůdce Mansfelda a řada dalších. Naposledy bylo území poznamenáno druhou světovou válkou, během níž byly v roce 1943 bombardovány Dobřany.

Po skončení druhé světové války bylo území poznamenáno vysídlením německého obyvatelstva a také kolektivizací. Necitlivými zásahy do historických staveb a novou výstavbou byl narušen tradiční charakter obcí. Ušetřeny nebyly ani přírodní hodnoty, které utrpěly zemědělskou a těžební činností.

Po změnách v roce 1989 došlo k útlumu hornictví, což vedlo ke snížení počtu pracovních míst v regionu, zároveň však došlo k oživení jiných hospodářských aktivit a otevřel se prostor pro opravy památek a péči o přírodní dědictví. (27)

5.2 Analýza složek funkčních systémů mikroregionu Radbuza

Občanská vybavenost

Školství

Vybavenost mikroregionu na úrovni základního školství je vcelku vyhovující. Funguje zde 11 úplných základních škol, které se nacházejí ve městech a větších obcích mikroregionu. V obcích Hradec a Vstíš se navíc nacházejí malotřídky (1-5 ročník). Ve všech těchto obcích se nacházejí také školy mateřské. Dalšími zařízeními pro děti a mládež jsou základní umělecké školy v Dobřanech, Stodě, Holýšově a Horšovském Týně a Dům dětí a mládeže Stod. Střední školství v mikroregionu reprezentují Integrovaná střední škola a učiliště Stod a Střední odborná škola a střední odborné učiliště Horšovský Týn. Střední školství odpovídá potřebám oblasti. Zastoupeno zde není vysoké školství. Vyjíždka studentů za středním a vysokým školstvím do Plzně jako centra školství regionu je velká.

Zdravotnictví a sociální péče

Nezbytný základ zdravotní péče v území vytváří nestátní zdravotnické zařízení Stodská nemocnice, a.s., která svým významem přesahuje původní statut okresní nemocnice, neboť poskytuje péči pacientům ze spádové oblasti sahající do bývalých okresů Plzeň-jih, Plzeň-sever, Domažlice a Tachov. Na území mikroregionu jsou rozptýlena i další nestátní zařízení, mezi nimiž převažují zařízení základní péče. Za stávající situace lze hodnotit síť zdravotnických zařízení jako vyhovující. Dalším velmi významným zařízením, které se nachází na území mikroregionu je Psychiatrická léčebna Dobřany. Léčebna je zřizována Ministerstvem zdravotnictví a má celorepublikový význam. S ohledem na demografickou strukturu obyvatelstva není mikroregion dostatečně vybaven sociálními zařízeními. Na území funguje 6 domů s pečovatelskou službou. Mezi další zařízení sociálního typu patří Ústav pro mentálně postiženou mládež Stod, Domov pro zdravotně postižené Merklín a Ústav sociální péče pro tělesně postiženou mládež Zbůch.

Byty a bytová výstavba

Struktura bytového fondu v mikroregionu Radbuza odpovídá struktuře bytového fondu v okrese Plzeň-jih. Ve struktuře domů převládají rodinné domy ve venkovských sídlech (Tabulka č. 10). Bytové domy se naopak nejvíce soustřeďují do velikostně největších obcí mikroregionu, které mají také nejvíce bytů ve vlastnictví obce. Nejvíce trvale obydlených domů a to zejména rodinných domů, mají ve vlastnictví soukromé fyzické osoby.

Nejvíce rodinných domů se zde postavilo v letech 1948-1980. V bytové výstavbě převládají byty postavené do roku 1930 a z pozdějších let je zejména ve větších obcích zastoupena paneláková výstavba z let sedmdesátých. Pokud uvažujeme strukturu domovního fondu podle velikosti, je patrné, že v rodinných domech převažují domy s 1-2 byty a s jedním podlažím. U domů bytových je nejvíce zastoupena kategorie domů s 5-9 byty s 2-3 nadzemními podlažími. (Tabulka č. 11)

V mikroregionu převažují byty I. kategorie, jejich počet se v mikroregionu postupně zvyšuje a s ním se zvyšuje i jejich technická vybavenost. Snižováním počtu osob na 1 obytnou místnost nebo 1 byt, zvýšením obytné plochy nebo 1 byt se postupně zkvalitňují bytové podmínky obyvatelstva.

Pro jednotlivé obce mikroregionu je významná především obnova stávajícího bytového fondu a to z hlediska životaschopnosti sídel a jejich rozvoje. Na základě projekce počtu domácností by mělo do budoucna dojít v celém Plzeňském kraji k jejich navýšení.

Doprava a technická infrastruktura

Dopravní síť a obslužnost

Mikroregion Radbuza má významnou dopravní polohu. Nejvýznamnějšími silničními dopravními tahy jsou silnice I. třídy ve směru Plzeň-Dobruška-Chotěšov-Stod-Domažlice a Plzeň-Přeštice-Nepomuk. Velký význam mají v oblasti silnice III. třídy, ale jejich technický stav není často příliš dobrý v důsledku dopravního zatížení. Pozitivní vliv na dopravní situaci a částečné odlehčení od kamionové dopravy má dálnice D5 a s ní související dokončení obchvatu Plzně. Paralelně se silnicemi I. třídy

procházejí územím i dva hlavní železniční tahy č. 180 a č. 183. Díky železničním a silničním tahům má mikroregion dobrou dopravní dostupnost a propojitelnost s okolními mikoregiony a také zahraničím. Větším problémem je spojení obcí mikroregionu. Dopravní obslužnost je z hlediska potřeb nedostatečná a limituje další rozvoj mikroregionu. Dopravní obslužnost je zajišťována železnicí, ale především autobusovou dopravou. Na autobusové dopravě jsou závislé především malé obce ležící mimo hlavní dopravní tahy, které ovšem narážejí na nepřílišnou ochotu dopravců ke spolupráci a nemají dostatek financí na zlepšení situace. Problémem je také nedořešená návaznost autobusových a vlakových spojů. Velká část obyvatel vyjíždí do zaměstnání, škol a kulturním vyžitím do města Plzně. Důsledkem nedostatečné dopravní obslužnosti je nárůst individuální dopravy. (26)

Ekonomickým přínosem pro mikroregion může být fungování letiště Líně.

Technická infrastruktura

V mikroregionu nejsou žádné vážnější problémy v zásobování elektřinou. V rámci propojení Chrástu u Pzně a elektrárny Temelín byla v roce 1997 dokončena výstavba vedení 400 kV v úseku Nezvěstice-Přeštice-Stod. Mikroregion spadá pod působnost rozvodového závodu Domažlice a Klatovy. Velká část obcí na území mikroregionu je plynofikována a zájem projevují i další obce. (26)

Důležitou složkou technické infrastruktury je vodní hospodářství. Z hlediska počtu obyvatel připojených na veřejný vodovod se celý okres Plzeň-jih řadí na poslední místa v rámci České republiky. Obyvatelé se zásobují vodou především z vlastních studen, jejichž kvalita je velmi rozdílná. Zvýšení počtu napojených obyvatel na veřejný vodovod napomohl také projekt Čistá Radbuza, v jehož rámci probíhalo v některých obcích rozšíření sítě veřejných vodovodů. Projekt napomohl také k výstavbě čističek odpadních vod. (26)

Cestovní ruch

Přírodně a kulturně historické památky

Přírodní dominantou mikoregionu Radbuza je řeka Radbuza, která vytváří spolu se svými přítoky hustou síť vodních toků. Z přírodního hlediska jsou zajímavé také lesní celky v okrajových částech území a členitý reliéf.

Oblast je velmi bohatá na historicky cenné objekty. Dominantou oblasti je Chotěšovský klášter, který v minulosti ovlivňoval vývoj této oblasti. Stav kláštera není příliš uspokojivý, i když každoročně přicházejí příspěvky na jeho opravy, jsou stále nedostačující. K historii kláštera se váže také poutní místo Křížový vrch, kde byla nedávno dokončena rekonstrukce kostelní věže, která v současnosti slouží jako rozhledna. Ve městě Dobřany byla vyhlášena městská památková zóna charakteristická spojením venkovské a městské kultury. Z dalších můžeme zmínit historicky cenné kostely v Dobřanech, Vsi Touškov a Chotěšově a zachovalé kaple v Chlumčanech, Honezovicích, Stodě či Vodním Újezdě. Za zmínku stojí i venkovský zámek v obci Přestavky, zámek v Poběžovicích a zámek Horšovský Týn. Technické památky jsou zastoupeny například gotickým kamenným mostem přes řeku Radbuzu v Dobřanech. (23)

Kultura a sport

Do kulturního života mikroregionu se zapojují všechny obce. Pořádají se zde pravidelné kulturní akce, které souvisejí s místními kulturními tradicemi. Ke kulturnímu vyžití občanů přispívá systém knihoven a 5 fungujících kin. Pro sportovní vyžití je možné využít nové cyklotrasy a turistické trasy. Limitující je zde nepříznivý stav a počet sportovišť.

5.3 Ekonomická situace mikroregionu Radbuza

Struktura ekonomické základny

V roce 2007 byl podíl Plzeňského kraje na celkovém hrubém domácím produktu v běžných cenách 5,1% . V porovnání s ostatními kraji se umístil na třetím místě. Tyto údaje bohužel nejsou zjišťovány pro malá území, jako jsou mikroregiony. Proto lze pouze konstatovat, že podíl mikroregionu Radbuza na celkovém hrubém domácím produktu by byl výrazně nižší, protože umístění Plzeňského kraje významně ovlivňuje ekonomická výkonnost města Plzně. (15)

V roce 2007 bylo z hlediska podnikatelské sféry zapsáno do registru ekonomických subjektů zapsáno 7084 podnikatelských subjektů. Z tohoto počtu ekonomických subjektů tvoří 73,62% fyzické osoby a 26,38% právnické osoby. Z hlediska členění podle odvětvové činnosti tvořily největší skupinu podniky zabývající se službami s podílem téměř 64% z celkového počtu. V mikroregionu se vyskytuje téměř stejný počet podniků zabývajících se průmyslem a stavebnictvím. Nejmenší počet je zde zemědělských podniků. (Tabulka č. 12)

Jak již bylo uvedeno výše, z hlediska zaměstnanosti obyvatel v odvětví národního hospodářství převládá zaměstnanost v průmyslových odvětvích a stavebnictví. Dalším významným zaměstnavatelem jsou služby. Nejmenší podíl na zaměstnanosti obyvatel má zemědělství.

V mikroregionu Radbuza mají velkou převahu podniky s méně než 10 zaměstnanci (více než 92%), ale na jeho území se nachází několik velkých a významných podniků. Jedná se o MD Elmont, spol. s r.o. Chotěšov, Hebel Porobeton, spol. s r.o. Chlumčany, Lasselsberger, a.s. pracoviště Chlumčany, České cihelny – Josef Meisl, spol. s r.o. Stod, Bögl a Krýsl, k.s. závod Dobřany.

Pro další rozvoj mikroregionu má velký význam podpora malého a středního podnikání a zvýšení zájmu investorů.

Finanční řízení

Základem financování mikroregionu Radbuza jsou členské příspěvky obcí, dotace a dary. Finanční prostředky na realizaci společných projektů jsou získávány z dotací a sdružených prostředků členských obcí a případně dalších subjektů. Členské příspěvky obcí se ukládají na společný účet mikroregionu a dotace ze státních a jiných zdrojů jsou převáděny na účet obce členské obce. Financování těchto projektů schvaluje výkonná rada a kontrolu hospodaření zajišťuje dozorčí rada. (27)

5.4 Životní prostředí mikroregionu Radbuza

Ochrana přírody a krajiny

V minulosti se na vzhled u krajiny mikroregionu Radbuza výrazně projevila těžba uhlí i nerostných surovin. Tato rozsáhlá území vyžadují sanační opatření. Část území je i nadále chráněna pro těžbu, což může negativně ovlivnit zeleň v krajině i využití zemědělského a lesního půdního fondu. Dřívější způsob hospodaření státního statku má za následek nedostatek rozptýlené zeleně v krajině a s tím spojené zvýšené riziko eroze. Na území mikroregionu Radbuza se nevyskytuje žádné chráněné území. Je zpracován místní územní systém ekologické stability, který se postupně zapracovává i do územních plánů obcí. (27)

Ochrana ovzduší a vod

Na území mikroregionu se nenachází žádný zdroj znečišťování, který by měl rozhodující vliv na emisní či imisní situaci. Všechny velké zdroje znečišťování ovzduší nepřekračují emisní limity. Pozitivní je změna v systému vytápění měst a obcí, naopak negativní dopad má stále rostoucí automobilová doprava. Do budoucna může mít na kvalitu ovzduší výrazný vliv fungování letiště Líně. (27)

Řeka Radbuza patřila k nejznečištěnějším vodním tokům přitékajícím do Plzně. Hlavním přínosem pro zlepšení této situace byl projekt Čistá Radbuza. V rámci tohoto

projektu byla v letech 2006-2008 vybudována či zrekonstruována vodohospodářská infrastruktura pro čištění odpadních vod v obcích ležících na řece Radbuza. (24)

Nakládání s odpady

V obcích mikroregionu je dobrá úroveň vybavenosti pro separovaný sběr. Další problémy nakládání s odpady řeší mikroregion v rámci svých projektů. Mezi hlavní úspěšně dokončené projekty patří likvidace černých skládek a výstavba sběrných dvorů. K dalším patří například projekt: „Budování kapacit pro podporu plnění plánů odpadového hospodářství obcí a kraje s účastí veřejnosti v Plzeňském a jihočeském kraji“. (23)

5.5 Profil mikroregionu Radbuza vzhledem k dané oblasti komerčních služeb

Podnikatelé v mikroregionu Radbuza musejí čelit velké konkurenci blízkého a dobře dostupného krajského města Plzeň, které hraje důležitou roli i v zaměstnanosti. Velký počet obyvatel mikroregionu sem vyjíždí za prací a zároveň má příležitost využívat místní široké nabídky služeb. Při sestavování profilu mikroregionu Radbuza vzhledem k dané oblasti komerčních služeb byly využity poznatky získané z vlastního pozorování mikroregionu Radbuza, výsledky dotazníkového šetření a údaje ze Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza.

Nabídka komerčních služeb

Maloobchod

Maloobchodní nabídka je v mikroregionu poměrně dobře rozvinutá. Ve městech a větších obcích je sortiment nabízený v maloobchodních prodejnách rozmanitý. V menších obcích je maloobchod omezen většinou jen na maloobchodní jednotku s potravinami.

Ostatní služby

U těchto služeb je situace podobná jako u maloobchodních. I tyto služby jsou rozšířeny více ve městech a větších obcích. Z osobních služeb jsou nabízeny především kadeřnické, kosmetické, masáže apod. Opravárenské služby jsou rozšířeny ve větším počtu i v menších obcích mikroregionu.

Cestovní ruch

Pro toto odvětví má mikroregion Radbuza značný přírodní i kulturní potenciál, který není zcela využíván. Vhodný je především pro venkovskou turistiku.

Z hlediska kultury nabízí mikroregion širokou škálu především církevních památek a v současné době zvláště v letních měsících i bohatou nabídku kulturních akcí, které navazují na tradice obcí v mikroregionu. Nově jsou zde vybudovány trasy pro cykloturistiku a podmínky jsou vhodné i pro pěší turistiku. Turistům, ale i místním občanům jsou ve městech mikroregionu k dispozici informační centra, která poskytují informace a materiály o mikroregionu, tlumočnické služby, zajišťují prodej vstupenek na kulturní akce apod.

Stravovacích a ubytovacích zařízení dostačujících svými kapacitami a úrovní pro potřeby cestovního ruchu není mnoho. Opět jsou soustředěny především ve městech. Nejmenší skupinou v ubytovacích zařízeních jsou hotely: Hotel Šumava a Hotel Gurmán v Horšovském Týně, Hotel Hubertus v Poběžovicích a Hotel Modrá Hvězda v Dobřanech. Největší zastoupení mají penziony: Pensiony Příbek, Ve Dvoře a Čerchovanka v Horšovském Týně, Penzion Hradec u Stoda, Penzion Dvořákův mlýn v Bělé nad Radbuzou, Pensiony Hedvika a U Lípy ve Zbůchu, penzion Pohoda Poběžovice, Penzion U Náměstí Dobřany. Dále je zde několik turistických ubytoven v obcích Dobřany, Holýšov, Poběžovice, Horšovský Týn a Líně. Pro jednotlivce a malé skupiny je zde několik nabídek na ubytování v soukromí. Zajímavou možnost ubytování spojenou s kulturou nabízí westernové městečko Halter Valley nedaleko Dnešic a bývalý klášterní dvůr Gigant.

U ubytovacích zařízení je navíc nevýhodou, že se jich je téměř polovina umístěna v obcích Horšovský Týn, Poběžovice a Bělá nad Radbuzou. Jak již bylo uvedeno, tyto obce jsou od uceleného území mikroregionu poměrně vzdáleny, proto nelze jejich kapacity využívat pro delší pobyty turistů na území mikroregionu.

Kapacity hotelů a penzionů jsou uvedeny v Tabulce č. 13, kapacity ubytoven se nepodařilo přesně zjistit, ale většina z nich má kapacitu menší než 10 pokojů. Westernové městečko Halter Valley má kapacitu také menší než 10 pokojů. (18)

Poptávka po komerčních službách

Z hlediska místních občanů je poptávka především po rozšíření komerčních služeb v menších obcích mikroregionu a rozšíření možností sportovního vyžití.

V mikroregionu převažuje krátkodobá a sezonní návštěvnost. Z hlediska turistů je poptávka především po vhodných stravovacích a ubytovacích kapacitách, které by mohly jejich pobyt prodloužit. Dále zřízení půjčoven kol.

5.6 Hodnocení nabídky a poptávky po komerčních službách v mikroregionu

Jak již bylo uvedeno nabídka komerčních služeb v mikroregionu je soustředěna především do měst a větších obcí, což způsobuje především fakt, že více než polovina obcí má méně než 500 obyvatel. V takovýchto obcích není pro podnikatele atraktivní prostředí a místní obyvatelé si s postupem času již zvykli za službami dojíždět do okolních obcí, i když jsou často omezeni dopravním spojením. Navíc významnou roli v uspokojování poptávky po službách hraje město Plzeň, které je dobře dostupné a velký počet obyvatel mikroregionu sem vyjíždí do zaměstnání nebo za vzděláním.

Nabídka maloobchodních služeb na území mikroregionu poměrně dobře uspokojuje poptávku místních obyvatel. Rozšíření sortimentu maloobchodních služeb by uvítali především obyvatelé v poproduktivním věku, kteří žijí v menších obcích, kde je ve valné většině případů k dispozici pouze obchod s potravinami nebo smíšeným zbožím.

Uspokojivá je i nabídka osobních a opravárenských služeb. Především opravárenské služby jsou rozšířenější i v menších obcích.

Z hlediska služeb cestovního ruchu je v mikroregionu uspokojivá situace pouze v kulturním vyžití. Pro uspokojení poptávky po sportovním vyžití je limitující nedostatek kvalitních sportovišť a půjčoven sportovního náčiní (např. kol). Poptávce nedostačují také ubytovací a stravovací zařízení. Ubytovací zařízení neuspokojují poptávku především svými nízkými kapacitami a u stravovacích zařízení je to především úroveň jimi poskytovaných služeb.

Při hodnocení nabídky a poptávky byly využity poznatky získané z vlastního pozorování mikroregionu Radbuza, výsledky dotazníkového šetření a údaje ze Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza.

5.7 Porovnání mikroregionu Radbuza s Plzeňským krajem

Mikroregion Radbuza se rozkládá především na území okresu Plzeň-jih, který leží ve východní části Plzeňského kraje. Mikroregion má v rámci Plzeňského kraje výhodnou polohu nedaleko krajského města Plzně. Územím procházejí také významné dopravní tepny. Pro kraj je toto území významné také z hlediska zásoby nerostných surovin.

Stejně jako pro celý kraj i pro mikroregion je typický vysoký počet malých sídel a nerovnoměrné rozmístění obyvatel. V Plzeňském kraji žije téměř 70% obyvatel v Plzni, v mikroregionu je situace obdobná, převážná většina obyvatel žije ve městech. Mikroregion vykazuje s 81,6 osob/km² větší hustotu obyvatel než je průměr za celý kraj, který dosahuje pouze 73 osob/km² (16). Také u věkové struktury obyvatel dosahuje mírně lepších výsledků, kdy má větší počet obyvatel v předproduktivním a méně obyvatel v poproduktivním věku. Vývoj nezaměstnanosti je u obou porovnávaných území obdobný a až do letošního roku nezaměstnanost postupně klesala.

Plzeňský kraj je územím, kde převládá zaměstnanost v průmyslových odvětvích. Stejně je tomu i v mikroregionu Radbuza. Srovnatelná je i zaměstnanost v ostatních odvětvích.

Stejně jako u zaměstnanosti je srovnatelná situace i v zastoupení podniků dle odvětví, největší podíl zaujímají podniky zabývající se službami následované podniky průmyslovými a stavebními.

Komerční služby v mikroregionu jsou rozmístěny především ve městech a větších obcích. Podobnou strukturu rozmístění služeb můžeme sledovat i v celém kraji. Významnou roli zde hraje opět Plzeň, která má širokou nabídku všech služeb a ovlivňuje celý kraj, obzvláště pak podnikatele v menších sídlech, kteří v ní mají silnou konkurenci.

Mikroregion má přírodní i kulturní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. V Plzeňském kraji má však silnou konkurenci. Největší konkurencí, mimo města Plzeň, které stahuje největší počet turistů a má i nejrozvinutější infrastrukturu pro cestovní ruch, jsou pro mikroregion sousedící oblasti jako je Nepomucko a Přeštice. Tyto oblasti nabízejí velké množství kulturních památek i dobré přírodní podmínky, stejně jako mikroregion Radbuza. Největší výhodou těchto oblastí je rozvinutější infrastruktura služeb cestovního ruchu a především pak ubytovací kapacity. Ubytovací kapacity byly v cestovním ruchu problémem pro celý kraj. Tato situace se v posledních letech změnila především díky výstavbě několika hotelů v Plzni.

Při pohledu na údaje za mikroregion Radbuza a Plzeňský kraj nezaznamenáme žádné větší rozdíly. Mikroregion se rovnoměrně vyvíjí společně s celým krajem.

5.8 SWOT analýza mikroregionu Radbuza

SWOT analýza mikroregionu Radbuza byla převzata z dokumentu Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza.

Silné stránky	Slabé stránky
• významná dopravní poloha mikroregionu • tradiční průmyslová výroby • dostatečná nabídka rozvojových lokalit a ploch pro bydlení • fungování nemocnice Stod • spolupráce obcí při budování technické infrastruktury • množství přírodních a kulturních atraktivit • vysoká kulturní a společenská aktivita	• území ovlivněno těžbou surovin • nevyhovující stav dopravní a technické infrastruktury • znečištění řeky Radbuzy • nevyhovující infrastruktura a služby pro podnikání • nepříznivá věková struktura obyvatelstva • omezené možnosti kulturního a sportovního vyžití
Příležitosti	Ohrožení
• získání nových investorů a rozvoj podnikatelských aktivit • zlepšení občanské vybavenosti a rozvoj služeb • zajištění kvalitního životního prostředí • posílení vazeb uvnitř i vně mikroregionu • realizace integrovaného dopravního systému ve vazbě na Plzeň • využití letiště Líně • posílení mimoprodukčních funkcí a rozvoj služeb v zemědělství • rozvoj cestovního ruchu a k tomu potřebné infrastruktury • oživení kulturních tradic a rozvoj kulturních a sportovních tradic • dokončení vodohospodářské infrastruktury	• ekonomické problémy významných zaměstnavatelů a s tím spojený rychlý nárůst nezaměstnanosti • zaostávání technické a dopravní infrastruktury • znečišťování životního prostředí • devastace kulturního prostředí • stárnutí obyvatelstva a s tím spojené nedostatečné sociální zabezpečení

Zdroj dat: Strategie mikroregionu Radbuza

6. Vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb

6.1 Úloha mikroregionu v rozvoji komerčních služeb

Úlohou mikroregionu v rozvoji komerčních služeb by měla být především podpora rozvoje stávající nabídky služeb a zatraktivňování území pro další potencionální investory. Důležitým faktorem v rozvoji je také informovanost a zapojování široké veřejnosti do dění a neustálé sledování vývoje v oblasti.

Z hlediska mikroregionu Radbuza je dle zjištěných údajů a výsledků dotazníkového šetření důležité podporovat další rozvoj malého a středního podnikání. Velice důležité je především rozšířit mezi místními podnikateli informace o možnostech získání podpory pro své podnikání a výhodách jiných forem spolupráce. Podnikatelé by měly být více zapojovány do aktivit mikroregionu. Snaha nalákat nové investory by měla směřovat především do oblasti nedostatečně vyvinuté infrastruktury pro cestovní ruch.

Při hodnocení úlohy mikroregionu v rozvoji komerčních služeb byly využity poznatky získané z vlastního pozorování mikroregionu Radbuza, výsledky dotazníkového šetření a údaje ze Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza.

6.2 Možnosti rozvoje cestovního ruchu v mikroregionu Radbuza

Jak již bylo několikrát zmíněno má mikroregion Radbuza přírodní i kulturní potenciál pro rozvoj cestovního ruchu. Vzhledem k tomu, že území je venkovského charakteru, má potenciál především pro rozvoj venkovského cestovního ruchu a agroturistiky.

Pozitivním krokem pro rozvoj cestovního ruchu je propagace mikroregionu jako celku. Pro mikroregion byly vytvořeny jednotné propagační materiály zahrnující propagační brožuru Mikroregion Radbuza, pro jednotlivé obce byly vytvořeny skládačky se zajímavými informacemi o obci a k letošnímu desátému výročí založení mikroregionu byla vydána dopisnice. Zástupci mikroregionu se v rámci propagace účastní veletrhů cestovního ruchu (ITEP, Regiontour a další). Všechny

propagační materiály lze stáhnout i z internetových stránek mikroregionu, kde jsou mimo jiné uváděny i informace o aktuálních kulturních a jiných akcích. (Příloha č. 6)

Mikroregion se také poměrně významně zapojuje do pořádání a propagace kulturních akcí pořádaných na jeho území, které se zde v posledních letech velmi rozvíjí. Díky mikroregionu se také daří postupně získávat peněžní prostředky na opravu a zpřístupnění některých historických památek

K rozvoji atraktivnosti území přispělo i vytvoření sítě cyklotras propojující mikroregion s okolím. Z hlediska sportovního využití je třeba zaměřit se také na zkvalitnění stávajících a budování nových sportovišť a koupališť, nejen pro místní občany. Vzhledem k vybudování cyklotras by bylo vhodné vytvořit síť půjčoven kol.

Všechny aktivity spojené s cestovním ruchem v oblasti prozatím podporují především krátkodobé 1-2 denní pobyty. Prodloužení pobytů naráží na bariéru nedostatečných ubytovacích kapacit. V obcích mikroregionu se nachází mnoho objektů vhodných ke zbudování ubytovacích kapacit, či zařízení vhodných pro agroturistiku. Nejdůležitějším úkolem pro mikroregion je najít a motivovat vhodné investory.

Z pohledu venkovské turistiky má mikroregion velký potenciál především v rozvoji bývalého klášterního dvora Gigant v Záluží. Jedná se o samostatný objekt položený v rozsáhlém území vlastních pozemků cca 180 ha. Celé území je klidovou zónou, u dvora je malý park s rybníkem o rozloze 4 ha, který je využíván pro rekreační a sportovní účely. Umístění objektu umožňuje rychlou dosažitelnost okolních měst a obcí. V současnosti se Gigant zapojuje především do kulturní činnosti. Pořádají se zde výstavy, festivaly, svatby a jiné kulturní akce. Problémem pro větší využití cestovního ruchu jsou malé ubytovací kapacity. K dispozici jsou pouze 2 dvoulůžkové pokoje a v letních měsících omezená možnost kempování u rybníka. Do budoucna se počítá s rozšiřováním ubytovacích kapacit, chovu koní pro rekreační účely a podobných aktivit, které by mohly mít pro rozvoj cestovního ruchu v oblasti velký význam.

Dalším velmi zajímavým a atraktivním místem pro cestovní ruch je westernové městečko Halter Valley nedaleko Dnešic. Od jara do zimy je zde nabízen velmi bohatý a zajímavý kulturní program s možností ubytování nejen v pevných ubytovacích

zařízení. Tento areál by mohl velice významně přispět k zatraktivnění mikroregionu. V tomto případě by pomohla především výraznější propagace.

Problémem jsou pro mikroregion především zimní měsíce. V oblasti nejsou vhodné podmínky pro zimní sporty a i možnost kulturního vyžití je omezená.

Prioritou pro rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu by měl být rozvoj ubytovacích služeb a zapojování místních podnikatelů do dění na území mikroregionu Radbuza.

Při posuzování možností rozvoje cestovního ruchu byly využity poznatky získané z vlastního pozorování mikroregionu Radbuza, výsledky dotazníkového šetření a údaje ze Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza.

7. Závěr

Mikroregion Radbuza se nachází v Plzeňském kraji a to především v západní části okresu Plzeň-jih. Území venkovského charakteru, na kterém se rozkládá, má významnou dopravní polohu a dobré přírodními i kulturními podmínky.

V 27 obcích mikroregionu žije celkem 38 345 obyvatel. Věková struktura obyvatel není příliš příznivá, je zde velmi malý podíl obyvatel v předproduktivním věku. Pro mikroregion je typický velký počet malých sídel a nerovnoměrné rozmístění obyvatel, většina jich žije v několika větších obcích.

Průměrná nezaměstnanost za rok 2008 v mikroregionu činila příznivých 3,47% a řadí se tím mezi oblasti s nejnižší nezaměstnaností v ČR. Největší podíl na zaměstnanosti má odvětví průmyslu a stavebnictví následované odvětvím služeb, které je naopak nejpočetněji zastoupeno z pohledu počtu podnikatelských subjektů nacházejících se na území.

Cílem bakalářské práce bylo popsat mikroregion Radbuza se zaměřením na danou oblast komerčních služeb. Dále zjistit současný stav a vymezit předpoklady pro jejich rozvoj.

Výsledky byly zpracovány z dat získaných ze sekundárních zdrojů, provedeného dotazníkového šetření u podnikatelských subjektů, řízených rozhovorů s vedením obcí a vlastního pozorování mikroregionu.

V současnosti se komerční služby soustřeďují do několika měst a větších obcí mikroregionu Radbuza. Nejlépe rozšířeny jsou zde služby maloobchodní. Větší obce nabízejí široký a různorodý sortiment maloobchodního zboží. Menší obce jsou nejčastěji vybaveny pouze maloobchodní jednotkou s potravinami. Dostačující je také struktura služeb osobních a opravárenských. Limitující v dostupnosti komerčních služeb je především pro občany v poproduktivním věku, kteří žijí v menších obcích, nedostačující dopravní obslužnost těchto oblastí. Vzhledem k službám cestovního ruchu má mikroregion významný kulturní a přírodní potencionál, který není dostatečně využíván. Území je vhodné pro rozvoj venkovské turistiky. Z hlediska služeb cestovního ruchu je

v mikroregionu uspokojivá situace pouze v kulturním vyžití. Pro uspokojení poptávky po sportovním vyžití je limitující nedostatek kvalitních sportovišť a půjčoven sportovního náčiní (např. kol). Nejhůře rozvinuty jsou služby stravovací a ubytovací, které svými kapacitami a úrovní nevyhovují potřebám rozvoje cestovního ruchu.

Pro další rozvoj komerčních služeb ve sledovaném území je zapotřebí podpora a rozvoj malého a středního podnikání. Důležitá je i větší informovanost místních podnikatelů o možnostech a výhodách jejich zapojení do některých forem organizované spolupráce. Prioritou pro rozvoj cestovního ruchu v mikroregionu by měl být rozvoj ubytovacích služeb.

8. Summary

The theme of this Bachelor work is „Suspected developement of commercial services in a field of microregion Radbuza“. Commercial services, which are considered in this work, are subdivied into Retail, Travel Movement and Others.

The Aim of this work is to describe the microregion Radbuza with a view to the given field of commercial services. Further to determine the current state and define the presumptions for their development.

The Results have been compiled from data obtained from secondary sources, questionnaire of entrepreneurs, interviews with the Administration of Communities, and microregion observation done by the author of this Bachelor work.

Results imply that the retail is the most wide-spread service in the microregion. The structure of personal and repair services is also sufficient. Limited availability of commercial services concerns mainly retired citizens, who live in smaller Regions with not well assured transport services.

Concerning the services of travel movement the microregion has important cultural and environmental potential, which is not fully exploited. The Territory is suitable for development of countryside tourism. Regarding the travel movement the situation in culture self-realization is the only satisfactory one in the microregion. The worst developed are board and accommodation services, which do not satisfy needs of the travel movement development mainly because of their capacity.

Presumptions of commercial services further development are defined in this work for the microregion tasks and possibilities of travel movement development.

9. Použitá literatura

Odborná literatura

1. Hesková, M. a kol. *Cestovní ruch pro vyšší odborné a vysoké školy*. Praha: Fortuna, 2006. 223 s. ISBN 80-7168-948-3
2. Horáková, H. *Strategický marketing*. 2. vydání. Praha: Grada Publishing, 2003. 200 s. ISBN 80-247-0447-1
3. Kotler, P. *Marketing Management*. 10. vydání. Praha: Grada Publishing, 2001. 719 s. ISBN 80-7040-673-9.
4. Maier, K., Čtyroký, J. *Ekonomika územního rozvoje*. Praha: Grada Publishing, 2000. 142 s. ISBN 80-7169-644-7
5. Orieška, J. *Technika služeb cestovního ruchu*. Praha: Idea Servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9
6. Parmová, D. *Řízení služeb: přednášky*. České Budějovice: ZF JU, 2004. 96 s. ISBN 80-7040-673-9
7. Parmová, D., Wyrzens, H. *Demografické změny a jejich implikace na regionální rozvoj v česko-rakouském příhraničí*. České Budějovice: ZF JU, 2004. 92 s. ISBN 80-7040-687-9
8. Pásková, M., Zelenka, J. *Cestovní ruch – Výkladový slovník*. Česká republika: Ministerstvo pro místní rozvoj, 2002. 448 s.
9. Payne, A. *Marketing služeb*. Praha: Grada Publishing, 1996. 247 s. ISBN 80-71692-76-X
10. Pražská, L., Jindra, J. a kol. *Obchodní podnikání – Retail management*. Praha: Management Press, 2006. 874 s. ISBN 80-7261-059-7

11. Rektořík, J., Šelešovský, J. a kol. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. 140 s. ISBN 80-210-2126-8
12. Skokan, K. *Konkurenceschopnost, inovace a klastry v regionálním rozvoji*. Ostrava: Repronis, 2004. 159 s. ISBN 80-7329-059-6
13. Vaščíková, M. *Marketing služeb moderně a efektivně*. Praha: Grada, 2008. 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9
14. Vojtko, V. *Marketingový výzkum v kognitivních mapách*. Zeleneč: Profess Consulting, 2008. 95 s. ISBN 978-80-7259-060-5

Internetové odkazy

15. <http://www.komora.cz>, 19.3.2009
16. <http://www.czso.cz>, 19.1.2009, 20.1.2009, 15.2.2009, 19.3.2009
17. <http://www.risy.cz>, 22.1.2009, 23.1.2009, 15.2.2009, 19.3.2009
18. <http://www.businessinfo.cz>, 20.1.2009
19. <http://www.euroskop.cz>, 27.2.2009
20. <http://ec.europa.eu>, 27.2.2009
21. <http://www.strukturalni-fondy.cz>, 27.2.2009
22. <http://www.slovník.ekopolitika.cz>, 25.2.2009
23. <http://www.mikoregion-radbuza.cz>, 15.1.2009, 19.3. 2009
24. <http://www.regionplzen.cz>, 15.1.2009
25. <http://www.kr-plzensky.cz>, 22.1.2009, 15.2.2009

Ostatní

26. Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza, Okresní úřad Plzeň-jih, referát regionálního rozvoje
27. Propagační brožura – Mikroregion Radbuza, 2007
28. Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů, Vkl a kol., 2004.
29. Závěrečný účet za rok 2008 Mikroregion Radbuza

10. Seznam grafů a tabulek

Seznam grafů

Graf č. 1: Služby poskytované zákazníkům v %

Graf č. 2: Nabízené formy stravování v %

Graf č. 3: Využití kapacit stravovacích a ubytovacích zařízení během jednotlivých čtvrtletí v %

Graf č. 4: Cenová úroveň služeb v porovnání s konkurencí v %

Graf č. 5: Podíl turistů mezi zákazníky v %

Graf č. 6: Přizpůsobení nabídky turistům v %

Graf č. 7: Co nejvíce láká turisty do oblasti v %

Graf č. 8: Měl by někdo podporovat další příliv turistů v %

Graf č. 9: Důvody neúčasti na organizované spolupráci v %

Graf č. 10: Podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu v %

Graf č. 11: Pracují ve vašem podniku i další členové vaší rodiny v %

Graf č. 12: Počet zaměstnanců v %

Graf č. 13: Spokojenost se ziskovostí podniku v %

Graf č. 14: Přibližné tržby za loňský hospodářský rok v %

Graf č. 15: Umístění provozovny v %

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Priority a cíle mikroregionu Radbuza

Tabulka č. 2: Počet obyvatel v jednotlivých obcích mikroregionu Radbuza k 31.12.2007

Tabulka č. 3: Věková struktura obyvatel v % k 31.12.2007

Tabulka č. 4: Vývoj počtu obyvatel k 31.12. v letech 1999-2007

Tabulka č. 5: Vývoj nezaměstnanosti v období let 1999-2007 v %

Tabulka č. 6: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v mikroregionu Radbuza v roce 2001

Tabulka č. 7: Velikost sídel v mikroregionu Radbuza

Tabulka č. 8: Zaměstnanost obyvatel mikroregionu Radbuza dle odvětví v roce 2001

Tabulka č. 9: Velikost podniků v mikroregionu Radbuza podle počtu zaměstnanců
v roce 2007

Tabulka č. 10: Základní údaje o domovním fondu v okrese Plzeň-jih v letech 1961-2001

Tabulka č. 11: Základní údaje o bytovém fondu v okrese Plzeň-jih v letech 1961-2001

Tabulka č. 12: Počet podnikatelských subjektů v mikroregionu Radbuza v roce 2007

Tabulka č. 13: Hotely a penziony na území mikroregionu Radbuza

Tabulky:

Tabulka č. 1: Priority a cíle mikroregionu Radbuza

Priorita	Cíle
Rozvoj vybavenosti mikroregionu	• dostatečná technická vybavenost sídel • zajištění optimální obslužnosti a dostupnosti území • zlepšení občanské vybavenosti
Stabilizace a rozvoj obyvatel	• zajištění podmínek pro stabilizaci stávajícího a příliv nového obyvatelstva • zlepšení vzdělanosti obyvatelstva
Hospodářský rozvoj a řešení nezaměstnanosti v mikroregionu	• rozvoj ekonomických činností • efektivní využití potenciálu cestovního ruchu • řešení nedostatku pracovních příležitostí
Zachování a rozvoj zemědělské činnosti	• zavedení postupů zemědělství zaměřených na udržení krajiny • posílení mimoprodukčních funkcí zemědělství • rozvoj služeb v zemědělství
Zajištění kvalitního životního prostředí	• zlepšování kvality životního prostředí • zvýšení ekologické stability krajiny • řešení nakládání s odpady

Zdroj dat: Strategie rozvoje mikroregionu Radbuza

Tabulka č. 2: Počet obyvatel v jednotlivých obcích mikroregionu Radbuza k 31.12.2007

Obec	Počet obyvatel			Počet obyvatel ve věku		
	Celkem	Muži	Ženy	0-14 let	15-64 let	65 a více let
Dobřany	6 000	2 991	3 009	971	4 331	698
Stod	3 567	1 824	1 743	424	2 582	561
Bělá nad Radbuzou	1 858	959	899	286	1 378	194
Holýšov	4 904	2 402	2 502	793	3 579	532
Horšovský Týn	4 873	2 413	2 460	719	3 547	607
Poběžovice	1 655	804	851	254	1 209	192
Chlumčany	2 466	1 237	1 229	403	1 735	328
Chotěšov	2 692	1 328	1 364	381	1 875	436
Dnešice	856	440	416	117	621	118
Honezovice	232	118	114	32	174	26
Hradec	499	251	248	79	372	48
Kotovice	278	140	138	45	194	39
Líně	2 431	1 202	1 229	365	1 741	325
Lisov	100	46	54	12	74	14
Líšina	145	81	64	14	105	26
Lochousice	110	59	51	16	82	12
Nová Ves	229	108	121	46	161	22
Přehýšov	617	275	342	90	452	75
Přestavlky	207	115	92	20	149	38
Střelice	138	68	70	25	100	13
Štichov	84	44	40	7	60	17
Ves Touškov	322	163	159	53	225	44
Vstiš	418	229	189	68	305	45
Zbůch	2 008	1 005	1 003	334	1 420	254
Zemětice	258	136	122	26	179	53
Kvíčovice	339	181	158	45	252	42
Merklín	1 059	521	538	165	747	147
Celkem	38 345	19 140	19 205	5790	27 649	4906

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>

Tabulka č. 4 Vývoj počtu obyvatel k 31.12. v letech 1999-2007

Oblast	1999	2000	2001	2002	2003
ČR	10 278 098	10 266 549	10 206 436	10 203 269	10 211 455
Plzeňský kraj	551 870	551 281	549 600	549 374	550 113
Okres Plzeň-jih	56 762	57 062	57 300	57 354	57 673
Mikroregion Radbuza					

Zdroj dat: <http://www.cszo.cz>

Tabulka č. 4 Vývoj počtu obyvatel k 31.12. v letech 1999-2007

Oblast	2004	2005	2006	2007
ČR	10 220 577	10 251 079	10 287 189	10 381 130
Plzeňský kraj	549 618	551 528	554 537	561 074
Okres Plzeň-jih	58 024	58 404	58 735	59 651
Mikroregion Radbuza			37 835	38 345

Zdroj dat: <http://www.cszo.cz>

Tabulka č. 5: Vývoj nezaměstnanosti v období let 1999-2007 v %

Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Česká republika	9,37	8,78	8,9	9,81	10,31	9,47	8,9
Plzeňský kraj	8,53	6,47	6,52	7,06	7,6	6,74	6,4
Plzeň-jih	6,13	4,84	4,93	5,21	5,38	4,89	4,7

Zdroj dat: <http://www.czso.cz>

Tabulka č. 5: Vývoj nezaměstnanosti v období let 1999-2007 v %

Rok	2006	2007	2008	28.2.2009
Česká republika	7,67	5,98	5,96	7,38
Plzeňský kraj	5,6	4,43	5,03	6,23
Plzeň-jih	3,98	3,27	3,47	4,6

Zdroj dat: <http://www.czso.cz>

Tabulka č. 6: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v mikroregionu Radbuza v roce 2001

Obec	Ekonomicky aktivní obyvatelé	
	Počet	%
Dobřany	3080	54,36
Stod	1804	52,55
Bělá nad Radbuzou	886	51,3
Holýšov	2433	53,11
Horšovský Týn	2714	54,96
Poběžovice	926	52,7
Chlumčany	1238	51,99
Chotěšov	1324	50,86
Dnešice	386	50,72
Honezovice	100	44,64
Hradec	224	53,08
Kotovice	131	49,62
Líně	1209	54
Lisov	51	51,52
Líšina	80	52,63
Lochousice	57	51,35
Nová Ves	85	53,13
Přehýšov	330	59,25
Přestavlky	110	54,19
Střelice	51	43,22
Štichov	40	45,98
Ves Touškov	162	49,09
Vstíš	184	49,6
Zbůch	988	53
Zemětice	134	49
Kvíčovice	190	56,72
Merklín	537	52,6
Celkem	19454	53

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

Tabulka č. 8: Zaměstnanost obyvatel mikroregionu Radbuza dle odvětví v roce 2001

Obec	Průmysl	Stavebnictví	Zemědělství	Služby
Dobřany	830	415	81	659
Stod	631	218	66	279
Bělá nad Radbuzou	397	41	78	44
Holýšov	1223	169	40	219
Horšovský Týn	931	245	222	248
Poběžovice	291	67	105	71
Chlumčany	482	212	21	155
Chotěšov	618	147	53	111
Dnešice	147	74	32	38
Honezovice	31	18	27	7
Hradec	84	25	13	29
Kotovice	52	11	29	6
Líně	433	120	26	88
Lisov	22	8	3	6
Líšina	41	9	7	4
Lochousice	31	2	8	1
Nová Ves	23	9	2	7
Přehýšov	247	12	16	6
Přestavlky	38	26	15	8
Střelice	29	5	4	0
Štichov	16	5	7	1
Ves Touškov	67	10	45	5
Vstiš	77	31	25	26
Zbůch	422	144	15	72
Zemětice	41	15	24	19
Kvíčovice	93	16	25	10
Merklín	152	55	78	81
Celkem	7449	2109	1067	2200

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

Tabulka č. 10: Základní údaje o domovním fondu v okrese Plzeň-jih v letech 1961-2001

	Trvale obydlené domy			Trvale obydlené byty			Průměrný počet bytů		
	celkem	z toho		celkem	z toho v domech		na 1 trvale obydlený dům	z toho na 1 dům	
		rodinné domy	bytové domy		rodinných	bytových		rodinný	bytový
1.3.1961	18 365	17 468	346	22 583	.	.	1,23	.	.
1.12.1970	18 418	17 447	539	23 616	15 296	3 075	1,28	0,88	5,71
1.11.1980	17 944	16 697	979	25 590	19 565	5 671	1,43	1,17	5,79
3.3.1991	16 736	15 364	1 212	24 036	17 187	6 651	1,44	1,12	5,49
1.3.2001	16 641	15 535	909	25 181	17 999	6 958	1,51	1,16	7,65
Přírůstek (úbytek) mezi sčítáními									
1980 – 1991 abs.	-1 208	-1 333	233	-1 554	-2 378	980	0,01	-0,05	-0,3
v %	-6,7	-8	23,8	-6,1	-12,2	17,3	x	x	x
1991 – 2001 abs.	-95	171	-303	1 145	812	307	0,07	0,04	2,16
v %	-0,6	1,1	-25	4,8	4,7	4,6	x	x	x

Zdroj: <http://www.czso.cz>

Tabulka č 11: Základní údaje o bytovém fondu v okrese Plzeň-jih v letech 1961-2001

	Byty celkem	Trvale obydlené byty	Neobydlené byty			V trvale obydlených bytech			
			celkem	v tom v domech		obytná plocha v tis. m ²	počet místností nad 8 m ²	bydlících obyvatel	cenzových domácností
				trvale obydlených	neobydlených				
1.3.1961	.	22 583	.	.	.	.	.	.	.
1.12.1970	24 821	23 616	1 205	.	1 205	1 008	50 972	75 464	27 069
1.11.1980	28 722	25 590	3 132	658	2 474	1 189	63 741	73 153	28 009
3.3.1991	28 051	24 036	4 015	362	3 653	1 264	69 377	68 149	26 790
1.3.2001	31 376	25 181	6 195	939	5 256	1 377	72 781	68 100	28 013
Přírůstek (úbytek) mezi sčítáními									
1980 – 1991 abs.	-671	-1 554	883	-296	1 179	75	5 636	-5 004	-1 219
v %	-2,3	-6,1	28,2	-45	47,7	6,3	8,8	-6,8	-4,4
1991 – 2001 abs.	3 325	1 145	2 180	577	1 603	113	3 404	-49	1 223
v %	11,9	4,8	54,3	159,4	43,9	8,9	4,9	-0,1	4,6

Zdroj: <http://www.czso.cz>

Tabulka č. 12: Počet podnikatelských subjektů v mikroregionu Radbuza v roce 2007

Obec	Celkem	Fyzické osoby	Právníkové osoby	Průmysl	Stavebnictví	Zemědělství	Služby
Dobřany	1159	844	315	139	198	39	783
Stod	658	516	142	92	75	23	468
Bělá nad Radbuzou	304	212	92	36	27	40	201
Holýšov	909	654	255	153	91	31	634
Horšovský Týn	1017	728	289	139	129	79	670
Poběžovice	337	233	104	42	51	39	205
Chlumčany	377	284	93	63	71	12	231
Chotěšov	441	358	83	84	91	12	254
Dnešice	177	112	65	35	28	23	91
Honezovice	36	23	13	5	6	13	12
Hradec	86	67	19	11	16	8	51
Kotovice	33	24	9	7	5	5	16
Líně	470	368	102	76	70	27	297
Lisov	16	12	4	3	2	1	10
Líšina	18	12	6	2	2	0	14
Lochousice	21	15	6	2	5	2	12
Nová Ves	56	43	13	8	5	9	34
Přehýšov	91	59	32	18	6	20	47
Přestavlky	49	30	19	9	5	16	19
Střelice	20	13	7	3	5	3	9
Štichov	9	7	2	1	1	0	7
Ves Touškov	67	45	22	12	10	13	32
Vstiš	56	33	23	8	7	11	30
Zbůch	370	284	86	61	61	8	240
Zemětice	39	28	11	11	4	6	18
Kvíčovice	52	42	10	12	8	5	27
Merklín	216	169	47	32	36	34	104
Celkem	7084	5215	1869	1064	1015	479	4516
Celkem v %	100	73,62	26,38	15,02	14,33	6,76	63,75

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>, výpočty vlastní

Tabulka č. 13: Hotely a penziony na území mikroregionu Radbuza

Hotel				Penzion		
Umístění	Název	*	Kapacita osob	Umístění	Název	Kapacita osob
Horšovský Týn	Šumava	3	22	Horšovský Týn	Příbek	8
Horšovský Týn	Gurmán	3	20	Horšovský Týn	Ve Dvoře	10
Poběžovice	Hubertus	2	63	Horšovský Týn	Čerchovanka	10
Dobřany	Modrá Hvězda	3	42	Hradec u Stoda	Penzion Hradec u Stoda	31
				Bělá nad Radbuzou	Dvořákův Mlýn	8
				Zbůch	Hedvika	9
				Zbůch	U Lípy	
				Poběžovice	Pohoda	30
				Dobřany	U Náměstí	10
				Záluží	Gigant	4

Zdroj dat: <http://www.risy.cz>

11. Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: CZ-NACE

Příloha č. 2: Mapa mikroregionu Radbuza

Příloha č. 3: Mapa polohy mikroregionu Radbuza v rámci ČR

Příloha č. 4: Organizační struktura mikroregionu Radbuza

Příloha č. 5: Dotazník pro podnikatelské subjekty

Příloha č. 6: Propagační materiály mikroregionu Radbuza

Příloha č. 1: CZ-NACE

Přehled sekcí a oddílů CZ-NACE

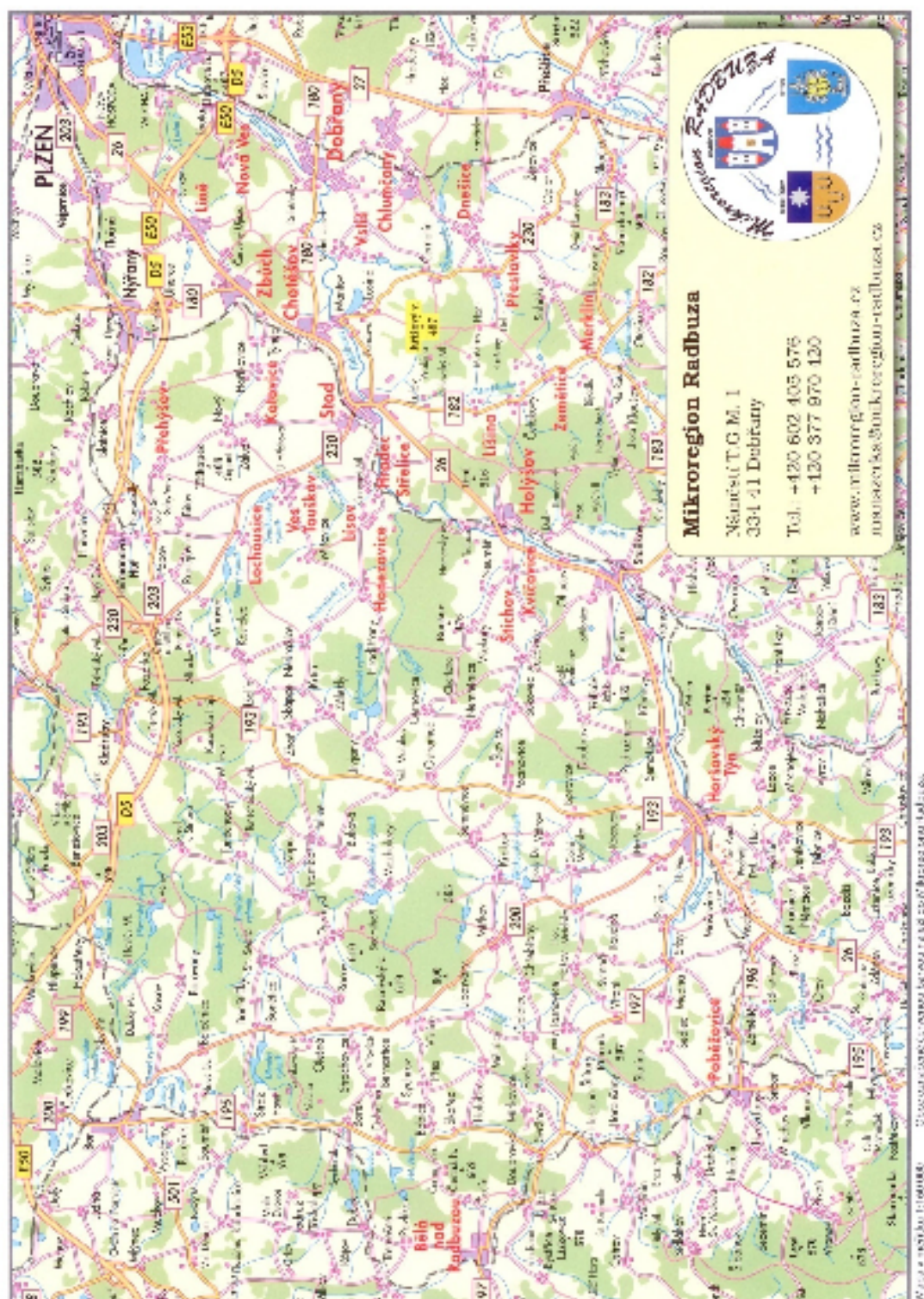
Sekce	Oddíl	Název
A		ZEMĚDĚLSTVÍ, LESNICTVÍ A RYBÁŘSTVÍ
	01	Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti
	02	Lesnictví a těžba dřeva
	03	Rybolov a akvakultura
B		TĚŽBA A DOBÝVÁNÍ
	05	Těžba a úprava černého a hnědého uhlí
	06	Těžba ropy a zemního plynu
	07	Těžba a úprava rud
	08	Ostatní těžba a dobývání
	09	Podobné činnosti při těžbě
C		ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL
	10	Výroba potravinářských výrobků
	11	Výroba nápojů
	12	Výroba tabákových výrobků
	13	Výroba textilií
	14	Výroba oděvů
	15	Výroba usní a souvisejících výrobků
	16	Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku
	17	Výroba papíru a výrobků z papíru
	18	Tisk a rozmnožování nahaných nosičů
	19	Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů
	20	Výroba chemických látek a chemických přípravků
	21	Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků
	22	Výroba pryžových a plastových výrobků
	23	Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
	24	Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárnictví
	25	Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení
	26	Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení
	27	Výroba elektrických zařízení
	28	Výroba strojů a zařízení j. n.
	29	Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů
	30	Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
	31	Výroba nábytku
	32	Ostatní zpracovatelský průmysl
	33	Opravy a instalace strojů a zařízení
D		VÝROBA A ROZVOD ELEKTŘINY, PLYNU, TEPLA A KLIMATIZOVANÉHO VZDUCHU
	35	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
E		ZÁSOBOVÁNÍ VODOU; ČINNOSTI SOUVISEJÍCÍ S ODPADNÍMI VODAMI, ODPADY A SANACEMI
	36	Shromažďování, úprava a rozvod vody
	37	Činnosti související s odpadními vodami
	38	Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
	39	Sanace a jiné činnosti související s odpady
F		STAVEBNICTVÍ
	41	Výstavba budov
	42	Inženýrské stavitelství
	43	Specializované stavební činnosti

Sekce	Oddíl	Název
G		VELKOOBCHOD A MALOOBCHOD; OPRAVY A ÚDRŽBA MOTOROVÝCH VOZIDEL
	45	Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel
	46	Velkoobchod, kromě motorových vozidel
	47	Maloobchod, kromě motorových vozidel
H		DOPRAVA A SKLADOVÁNÍ
	49	Pozemní a potrubní doprava
	50	Vodní doprava
	51	Letecká doprava
	52	Skladování a vedlejší činnosti v dopravě
	53	Poštovní a kurýrní činnosti
I		UBYTOVÁNÍ, STRAVOVÁNÍ A POHOSTINSTVÍ
	55	Ubytování
	56	Stravování a pohostinství
J		INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ ČINNOSTI
	58	Vydavatelské činnosti
	59	Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti
	60	Tvorba programů a vysílání
	61	Telekomunikační činnosti
	62	Činnosti v oblasti informačních technologií
	63	Informační činnosti
K		PENĚŽNICTVÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ
	64	Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování
	65	Pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení
	66	Ostatní finanční činnosti
L		ČINNOSTI V OBLASTI NEMOVITOSTÍ
	68	Činnosti v oblasti nemovitostí
M		PROFESNÍ, VĚDECKÉ A TECHNICKÉ ČINNOSTI
	69	Právní a účetnické činnosti
	70	Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení
	71	Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
	72	Výzkum a vývoj
	73	Reklama a průzkum trhu
	74	Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti
	75	Veterinární činnosti
N		ADMINISTRATIVNÍ A PODPŮRNÉ ČINNOSTI
	77	Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu
	78	Činnosti související se zaměstnáním
	79	Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti
	80	Bezpečnostní a pátrací činnosti
	81	Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny
	82	Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání
O		VEŘEJNÁ SPRÁVA A OBRANA; POVINNÉ SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ
	84	Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
P		VZDĚLÁVÁNÍ
	85	Vzdělávání

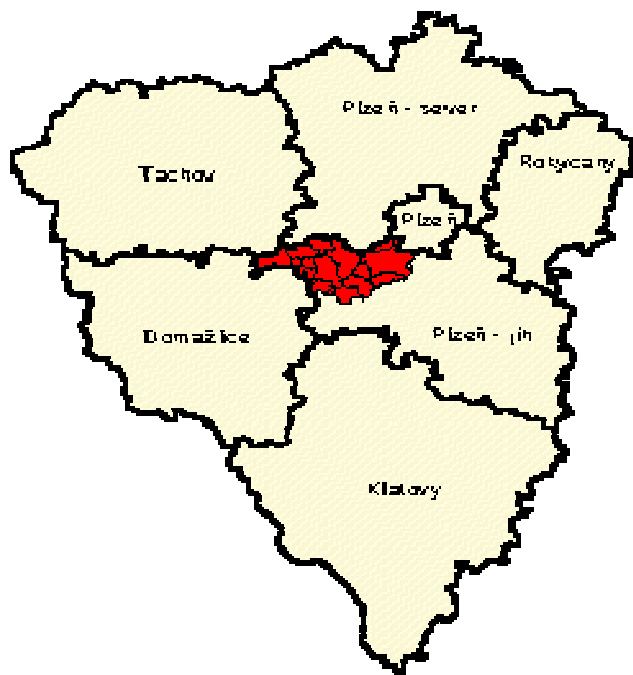
Sekce	Oddíl	Název
Q		ZDRAVOTNÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE
	86	Zdravotní péče
	87	Pobytové služby sociální péče
	88	Ambulantní nebo terénní sociální služby
R		KULTURNÍ, ZÁBAVNÍ A REKREAČNÍ ČINNOSTI
	90	Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti
	91	Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení
	92	Činnosti heren, kasin a sázkových kanceláří
	93	Sportovní, zábavní a rekreační činnosti
S		OSTATNÍ ČINNOSTI
	94	Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů
	95	Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
	96	Poskytování ostatních osobních služeb
T		ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ JAKO ZAMĚSTNAVATELŮ; ČINNOSTI DOMÁCNOSTÍ PRODUKUJÍCÍCH BLÍŽE NEURČENÉ VÝROBKY A SLUŽBY PRO VLASTNÍ POTŘEBU
	97	Činnosti domácností jako zaměstnavatelů domácího personálu
	98	Činnosti domácností produkujejících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu
U		ČINNOSTI EXTERITORIÁLNÍCH ORGANIZACÍ A ORGÁNŮ
	99	Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů

Zdroj: <http://www.czso.cz>

Příloha č. 2: Mapa mikroregionu Radbuza

Příloha č. 3: Mapa polohy mikroregionu Radbuza v rámci ČR

Zdroj: <http://www.kr-plzensky.cz>

Příloha č. 4: Organizační struktura mikroregionu Radbuza

Manažerka mikroregionu: Ing. Andrea Pelikánová

Výkonná rada:

Předseda: Jaroslav Sýkora (Dobřany)

Členové: - Tomáš Pech (Hradec)

- Jaroslava Mathesová (Chotěšov)

- Jiří Vlk (Stod)

- Jiří Kučera (Chlumčany)

Dozorčí rada:

Předseda: Ing. Josef Brada (Vstíř)

Členové: - Karel Malý (Dnešice)

- Zdeněk Houška (Ves Touškov)

Zdroj: manažerka mikroregionu

Příloha č. 5: Dotazník pro podnikatelské subjekty

Dotazník – podnikatelské subjekty poskytující komerční služby

Dobrý den, jmenuji se Gabriela Eretová, jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a zpracovávám svou bakalářskou práci na téma „Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti – Mikroregionu Radbuza“.

V rámci této práce provádím u podnikatelů v této oblasti výzkum jejich stavu, kapacitách a konkurenceschopnosti. Výsledky by měly pomoci při přípravě specifických nástrojů podpory, například ze strany samosprávy a dalších institucí a organizací, především na úrovni mikroregionu.

Všechny Vámi uvedené informace slouží pouze pro statistické účely, budou zpracovány anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny. Celkově bude vyplnění trvat maximálně 15 minut. Jakékoliv dotazy a připomínky můžete směřovat na následující kontaktní osobu: Ing. Viktor Vojtko, katedra obchodu a cestovního ruchu, Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Studentská 13, 370 05 České Budějovice. E-mail vojtko@ef.jcu.cz, tel. 387 772 696, mobil 777 133 485.

***

1. Jaké služby svým zákazníkům poskytujete? *(lze více možností, není-li uvedeno jinak, pokračujte otázkou 6)*

- ☐ Maloobchodní (prodej zboží konečným spotřebitelům)
- ☐ Ubytování *(pokračujte otázkou 2)*
- ☐ Stravování *(pokračujte otázkou 4)*
- ☐ Osobní služby (např. kadeřnictví, pedikúra), které _____
- ☐ Opravářenské služby
- ☐ Kulturní
- ☐ Sportovní
- ☐ Jiné, upřesněte _____

2. Jaký typ ubytování nabízíte?

- ☐ Kemp
- ☐ Chaty a chalupy, v soukromí
- ☐ Turistická ubytovna
- ☐ Hotel
- ☐ Hotel garni
- ☐ Motel
- ☐ Botel

☐ Penzion

☐ Jiné, upřesněte _____

3. Kolik lůžek/míst nabízíte? (pokračujte otázkou č. 5) _____

4. Jakou formu stravování nabízíte?

☐ Restaurace

☐ Pohostinství

☐ Motocest

☐ Samoobslužná restaurace

☐ Bufet

☐ Bistro (fast-food)

☐ Občerstvení, kiosek

☐ Denní bar (gril bar, pizzerie, snack bar)

☐ Noční bar (noční klub, varieté, dancing)

☐ Vinárna

☐ Kavárna a cukrárna

☐ Hostinec a pivnice

☐ Jiné, upřesněte _____

5. Jak byste ohodnotili celkové využití svých kapacit během jednotlivých čtvrtletí?

Leden – Březen: ☐ Nedostatečné ☐ Dostatečné ☐ Maximální

Duben – Červen: ☐ Nedostatečné ☐ Dostatečné ☐ Maximální

Červenec – Září: ☐ Nedostatečné ☐ Dostatečné ☐ Maximální

Říjen – Prosinec: ☐ Nedostatečné ☐ Dostatečné ☐ Maximální

6. Jak byste ohodnotili cenovou úroveň vašich služeb ve srovnání s konkurencí?

☐ Nízká ☐ Spíše nízká ☐ Střední ☐ Spíše vyšší ☐ Vyšší

7. Jaký je podíl turistů mezi vašimi zákazníky _____ %

8. Je mezi nimi významný podíl turistů ze zahraničí? ☐ Ne ☐ Ano

9. Přizpůsobujete svou nabídku turistům?

☐ Ne, vůbec ☐ Ano, částečně ☐ Ano, významně

10. Co podle vás nejvíce láká turisty do vaší oblasti?

☐ Příroda

- ☐ Památky
- ☐ Kulturní akce
- ☐ Sportovní vyžití
- ☐ Jiné, upřesněte _____

11. Měl by podle vašeho názoru někdo podporovat další příliv turistů do vaší oblasti?

- ☐ Ne ☐ Ano, především obce a kraj ☐ Ano, především podnikatelé

12. Jste zapojeni do nějaké organizované formy spolupráce, např. destinačního managementu, nákupní aliance, přípravy společných marketingových balíčků apod.?

- ☐ Ne, vůbec ☐ Ano, uveďte prosím detaily (*pokračujte otázkou 14*)
-
-

13. Jaký je důvod, že se žádné organizované formy spolupráce neúčastníte? (*pokračujte otázkou 15*)

- ☐ Nevím, zda existuje ☐ Nemám k ní důvěru ☐ Nevidím přínosy pro svůj podnik

14. Jak hodnotíte přínosy uvedených forem spolupráce?

- ☐ Záporné ☐ Nulové ☐ Pozitivní ☐ Velmi pozitivní

15. Podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu?

- ☐ Ano
- ☐ Ne, sídlo mám zde, ale podnikám i jinde
- ☐ Ne, podnikám zde, ale sídlo mám jinde

16. Pracují ve vašem podniku i další členové vaší rodiny?

- ☐ Ne ☐ Ano, spolu s dalšími zaměstnanci ☐ Ano, pouze členové rodiny

17. Kolik máte zaměstnanců?

- ☐ 0 (*pokračujte otázkou 19*) ☐ 1 až 5 ☐ 6 až 10 ☐ 11 až 20 ☐ Více jak 20

18. Jaká je platová úroveň vašich zaměstnanců oproti běžným platům?

- ☐ Nižší ☐ Obdobná ☐ Vyšší

19. Jak jste spokojeni se ziskovostí svého podniku?

- ☐ Velmi nespokojen/a
- ☐ Spíše nespokojen/a
- ☐ Ani spokojen/a, ani nespokojen/a

☐ Spíše spokojen/a

☐ Velmi spokojen/a

20. Vaše tržby za loňský hospodářský rok byly přibližně:

☐ méně než 1 milion Kč

☐ 1 až 5 milionů Kč

☐ 5 až 10 milionů Kč

☐ 10 až 20 milionů Kč

☐ více než 20 milionů Kč

***

Děkujeme za vyplnění dotazníku.

21. Umístění provozovny (obec)_____

Příloha č. 6: Propagační materiály mikroregionu Radbuza

Propagační materiály jsou umístěny na <http://www.mikroregion-radbuza.cz>, kde jsou zdarma ke stažení.

Dopisnice vydaná k 10. výročí založení mikroregionu Radbuza

Propagační skládáčka pro obec Dobřany

Začlenenie do regiónu
našich priateľov, ktorí
prichádzajú do regiónu
prirodou a kultúrou.

Začlenenie do regiónu
prírodných pamiatok, ktoré sú
v Dobruške a okolí. V Dobruške
sú: národná prírodná pamiatka
Morava, národná prírodná
pamiatka Dobruška, národná
prírodná pamiatka Dobruška
a národná prírodná pamiatka
Dobruška.

Národná prírodná
pamiatka Dobruška
a národná prírodná
pamiatka Dobruška
a národná prírodná
pamiatka Dobruška
a národná prírodná
pamiatka Dobruška.

UBÝTOVANIE V DOBRUŠKE

Hotel Modrý Hrádek
Ústřední kasárna
Zámek Dobruška a okolí

KONTAKTY A OBJEDNÁVKY:
PHOTOPHOTEL RESTAURANT MORAVA
r. n. T. G. Vlasák 120 334 41 Dobruška
tel. č. 482 817 118 110
mob. č. 482 817 118 110
e-mail: photehotel@morava.cz
www.morava.cz

Ubytování v okolí Dobrušky
Kubicek Dobruška a okolí
Kubicek Dobruška a okolí

Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška

Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška

Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška

Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška

Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška
Kubicek Dobruška

